

1. Öyrənilən sosial-iqtisadi hadisənin həcmi və miqdar nisbətlərin əks etdirən kateqoriyaya statistikada nə ad verirlər ?

- Statistika müşahidəsi
- Məcmu vahidi
- Statistika planı
- ✓ Statistika göstəricisi
- Statistika təsnifatı

2. Kütləvilik, keyfiyyət bircinsliyi, müəyyən tamlıq, ayrı-ayrı vahidlərin vəziyyətlərinin qarşılıqlı asılılığı və variasiyanın mövcudluğu xüsusiyyətlərinə malik olan elementlər çoxluğu necə adlanır?

- Məlumatlar çoxluğu
- ✓ Statistika məcmusu
- Statistika göstəriciləri sistemi
- Müşahidə obyekt;
- Qruplaşdırma

3. Statistik metodologiya- bu

- Hadisələrin qarşılıqlı əlaqələrinin öyrənilməsi metodlarıdır
- Sosial-iqtisadi hadisələr haqqında məlumatların toplanılmasıdır
- Statistik məcmunun variasiyasının öyrənilməsi metodlarıdır
- ✓ Kütləvi ictimai hadisələrin öyrənilməsinin statistik metodlar məcmusudur
- Hadisələrin dinamikasının öyrənilməsi metodlarıdır

4. Statistikanın predmetini nə təşkil edir?

- Rəqəmlər və məlumatlar məcmusu
- ✓ Kütləvi hadisələrin ölçülərinin və kəmiyyət nisbətlərinin öyrənilməsi
- Qarşılıqlı əlaqələrin öyrənilməsi
- Hadisələrin quruluşunun öyrənilməsi
- Hadisələrin dinamikasının öyrənilməsi

5. Verilənlərdən hansı kəmiyyət əlamətidir?

- elmi dərəcə, ailə mənsubiyyəti
- ✓ yaş, əmək haqqı, iş stajı
- peşə, milliyət
- cins, peşə
- sosial mənsubiyyət, mülkiyyət forması

6. Verilənlərdən hansı keyfiyyət əlamətidir?

- əsas kapitalın həcmi
- ✓ peşə
- yaş
- əmək haqqı
- iş stajı

7. Mənzillərin bölgüsünün həyata keçirildiyi əlamətin növünü müəyyən edin :
Mənzildəki otaqların sayı : 1 2 3 4
Mənzillərin sayı: 10 35 15 5

- Alternativ
- Sıra
- Düz
- ✓ Diskret
- Fasiləsiz

8. Bunlardan hansı diskret əlamətdir

- mənzilin yaşayış sahəsi
- insanın yaşı
- ✓ ailə üzvlərinin sayı
- əhalinin cinsi
- ailə vəziyyəti

9. Statistik qanunauyğunluq müəyyən qaydasıdır

- ✓ hadisənin dəyişməsinin
- vəziyyətin
- hadisənin quruluşunun
- nisbətin
- tərkibin

10. Statistika müşahidəsi yazıçının və ya rəssamın müşahidəsindən nə ilə fərqlənir?

- ✓ Elmi təşkili və planlılığı ilə
- Müşahidə vahidlərinin sayı ilə
- Müşahidə məqsədinin müxtəlifliyi ilə
- Müşahidə vaxtının müxtəlifliyi ilə
- Müşahidə obyektinin müxtəlifliyi ilə

11. Verilənlərdən hansı Statistika elminin əsas sahəsi hesab olunur?

- Riyazi statistika
- Sənaye statistikas
- Qiymət statistikas
- Ehtimal nəzəriyyəsi
- ✓ Statistikanın ümumi nəzəriyyəsi

12. Aşağıdakılardan hansı atribütiv əlamətdir?

- ✓ Əhalinin milli tərkibi
- Əhalinin sayı
- Əhalinin yaş quruluşu
- Hər nəfərə məhsul istehsalı
- İstehsal edilmiş məhsulun miqdarı

13. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- variasiya - məcmuya daxil olan ayrı-ayrı vahidlərin bu və ya digər əlamətlərinin qiymətlərindəki eynilikdir
- kəmiyyət-hadisənin daxili müəyyənliyidir
- keyfiyyət -hadisənin xarici müəyyənliyidir
- variasiyanın mövcudluğu statistik tədqiqatın əsas şərti deyildir
- ✓ əlamət - məcmu obyektlərinin mühüm xüsusiyyətlərini xarakterizə edən göstəricidir

14. Kəsilməz (fasiləsiz) əlamətdir

- ✓ insanın yaşı
- mənzillərin sayı
- ailə üzvlərinin sayı
- ailə vəziyyəti
- əhalinin cinsi

15. Dəyişmə xarakterinə görə əlamətlər bölünür

- ✓ Diskret, kəsilməz

- An və ikinci dərəcəli
- An və fasiləli
- Alternativ, diskret
- Düz və dolayı

16. Böyük ədədlər qanunu

- ✓ Obyektiv qanundur, ona görə qanunauyğunluqlar yalnız çoxlu sayda müşahidələr nəticəsində aşkarlanır
- Hadisələrin zamanda dəyişməsinə xarakterizə edir
- Obyektiv qanundur, hansına görə ki, böyük sayda təsadüfi amillərin eyni zamanda fəaliyyəti hadisədən asılı olmayaraq nəticə almağa imkan verir
- Qarşılıqlı əlaqə və asılılıqları öyrənir
- Obyektiv qanundur, hansına görə ki, az sayda təsadüfi amillərin təsiri məcmuda qanunauyğunluğu aşkarlamağa imkan vermir

17. Statistik qanunauyğunluq müəyyən edilir

- fərdi məlumatların təhlili əsasında
- hadisələrin müəyyənliyinin təhlili əsasında
- fərdi və kütləvi məlumatların təhlili əsasında
- hadisələrin inkişaf səviyyəsinin qeyri-müəyyənliyi əsasında
- ✓ kütləvi məlumatların təhlili əsasında

18. Statistika elminin anlayışlarına daxil deyil

- ✓ Predmet
- Məcmu
- Variasiya
- Göstərici
- Əlamət

19. Atributiv əlaməti göstərin

- yağının miqdarı
- əhalinin sayı
- işçilərin sayı
- əkin sahəsinin həcmi
- ✓ ailə vəziyyəti

20. Verilən məlumat dəsti üzrə ən yüksək nisbi tezliyi hesablayın. 3,4,4,3,3,5,2,5,5,3,2,3,3,4,2

- 0.3
- ✓ 0.4
- 0.32
- 0.2
- 0.27

21. Statistika formulyarları

- Statistika müşahidəsinin proqramının sənəd şəklində tərtibidir
- Qeydə alınacaq əlamətlərin cavab toplanılacaq sualların siyahısıdır
- Müşahidənin aparılma müddətidir
- Uçota almaq üçün əsas olan elementlər
- ✓ Müşahidə proqramının suallarının yerləşdiyi blankdır

22. Əhali siyahıya alınmasının məqsədi sabit əhalinin sayının müəyyəndirməkdirsə, müşahidə vahidi ola bilər

- ✓ yaşından asılı olmadan ailənin hər bir üzvü
- qohumluq münasibətində olan şəxslər
- əhali məcmusu
- ev təsərrüfatı məcmusu

- ailə məcmusu

23. Əhalinin siyahıya alınması statistika müşahidəsinin hansı növünə aid edilir?

- fasiləsiz
- anket
- ✓ ümumi
- əsas kütlənin müşahidəsi
- birdəfəlik

24. Vahidlərin əhatə olunmasına görə statistika müşahidəsinin növüdür:

- dövrü müşahidə
- ✓ qeyri-ümumi müşahidə
- fasiləsiz müşahidə
- birdəfəlik müşahidə
- anket müşahidə

25. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin?

- ✓ statistik müşahidənin proqramı cavab toplanılacaq sualların siyahısıdır
- müşahidənin proqramı verilən sualların nizamsız cavablandırılmasıdır
- müşahidənin proqramı vaxt ardıcılığıdır
- müşahidənin proqramı verilən sualların mürəkkəbliyə dərəcəsinə görə düzülüşüdür
- statistika müşahidəsinin proqramı təlimatçıların seçilmə ardıcılığıdır

26. Verilənlərdən hansı qeyri-ümumi müşahidənin növlərinə aiddir?

- fasiləli müşahidə
- ümumi müşahidə
- registr, senz, təsnifat
- fasiləsiz müşahidə
- ✓ seçmə müşahidəsi

27. Statistik məcmuda variasiya genişliyinin 50-yə, qrupların sayının 5 bərabər olduğunu bilərək fasilənin kəmiyyətini hesablayın

- ✓ 10
- 5
- 0.01
- 250
- 50

28. Statistik məcmuda variasiya genişliyinin 60-a, fasilənin kəmiyyətinin 10 bərabər olduğunu bilərək qrupların sayını hesablayın

- 60
- 600
- 360
- ✓ 6
- 10

29. Statistika müşahidəsinin müddəti – bu

- ✓ müəyyənləşdirilmiş forma üzrə vahidlərin qeydə alındığı vaxtdır
- toplanılan məlumatların işləndiyi vaxtdır
- müşahidə nəticəsində toplanılmış məlumatların işləndiyi vaxtdır
- öyrənilən məcmu vahidinin əlamətlərinin ilin müəyyən gününə, saatını qeydə alınması vaxtı
- toplanılan məlumatların işləndirildiyi vaxtdır

30. Statistika müşahidəsinin obyektini

- Elementar vahidlər yığımı kimi statistik məcmudur
- Hesabat vahididir
- Elementar vahidin yerləşdiyi mühitdir
- Fərdi əlamətlərə malik ilkin müşahidə vahidləridir
- ✓ Öyrənilən hadisə və prosesdir

31. Müşahidə prosesində qeydə alınacaq əlamətlərin siyahısı adlanır

- Müşahidə təsnifatı
- Müşahidə aləti
- Statistika formulyarı
- ✓ Müşahidə proqramı
- Müşahidə vahidi

32. Statistika müşahidəsinin hansı növünün rolu müasir dövrdə daha da artır

- ✓ seçmə
- cari
- monoqrafiya
- hesabat
- anket

33. Statistika müşahidəsinin təşkili formasıdır : 1) Seçmə müşahidəsi 2) Özünü qeydəalma 3) Hesabat 4) Monitorinq 5) Xüsusi təşkil olunmuş

- 1, 3
- 4, 5
- 1, 2
- 2, 4
- ✓ 3, 5

34. Statistika hesabatı

- Birdəfəlik müşahidədir
- Statistika müşahidəsinin üsuludur
- ✓ Statistika müşahidəsinin formasıdır
- Statistika müşahidəsinin növüdür
- Registr müşahidəsidir

35. Verilənlərdən hansı müşahidənin müddətidir?

- Məlumatların işlənilmə müddəti
- Müşahidənin təşkilindən başlanan müddəti
- Tədqiq olunan məjmunun hər bir vahidi üzrə əlamətlərin qeydə alınma saati, günü
- ✓ Statistika formulyarlarının doldurulma müddəti
- Kritik an

36. Statistika müşahidəsi zamanı məlumatları toplanılan subyektə nə ad verilir?

- Müşahidə vahidi
- ✓ Hesabat vahidi
- Statistika məcmusu
- Məcmunun elementi
- Uçot vahidi

37. Statistika məlumatlarının təhlili zamanı verilən metodlardan hansından istifadə olunmur?

- indeks təhlilindən
- ✓ Statistika müşahidəsi
- Dinamika sıralarının işlənilməsi

- Variasiya göstəriciləri
- Korrelyasiya-reqressiya

38. Qeyri-ümumi müşahidənin növüdür

- Sorğu
- Müxbir
- Dövrü
- Əhali siyahıyaalınması
- ✓ Monoqrafiya

39. Əhali siyahıyaalınması

- Dövrü, seçmə müşahidəsidir
- Registr, ümumi müşahidədir
- ✓ Dövrü, ümumi müşahidədir
- Birdəfəlik, ümumi müşahidədir
- Xüsusi təşkil edilmiş, seçmə müşahidəsidir

40. Registr statistika müşahidəsi

- Qeyri-ümumi müşahidənin növüdür
- Statistika müşahidəsinin növüdür
- Statistika məlumatlarının əldə edilməsi üsuludur
- ✓ Statistika müşahidəsinin təşkili formasıdır
- Statistika müşahidəsinin proqram metodoloji məsələsidir

41. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin?

- ✓ statistik müşahidənin proqramı cavab toplanılacaq sualların siyahısıdır
- müşahidənin proqramı vaxt ardıcılığıdır
- müşahidənin proqramı verilən sualların mürəkkəbliyinə görə düzülüşüdür
- müşahidənin proqramı verilən sualların nizamsız cavablandırılmasıdır
- statistika müşahidəsinin proqramı təlimatçıların seçilmə ardıcılığıdır

42. Qeydiyyat məruz qalan əlamətlərin daşıyıcısı olan ünsürə statistikada nə ad verirlər?

- müşahidə vaxtı
- müşahidə növü
- müşahidə proqramı
- ✓ müşahidə vahidi
- müşahidə obyektı

43. Statistika cədvəlinin növü nə ilə müəyyənləşdirilir?

- Cədvəl başlığı ilə
- ✓ Cədvəl mübtədası ilə
- Cədvəl sütunları ilə
- Göstəricilərin sayı ilə
- Cədvəl məzmunu ilə

44. Hansı qruplaşdırmanın məqsədi əsasən keyfiyyət əlamətləri üzrə bölgüsünü xarakterizə edir?

- Kombinasialı
- ✓ Tipik
- Quruluş
- Təkrar
- Analitik

45. Mübtədanın xarakterinə görə cədvəllərin aşağıdakı növlərini fərqləndirirlər

- Kombinasiyalı və monoqrafik
- ✓ Sadə, qruplu və kombinasiyalı (quraşığı)
- Monoqrafik və qruplu
- Sadə və monoqrafik
- Qruplu, kombinasiyalı (quraşığı) və monoqrafik

46. Variasiya sırası qurulur:

- ✓ Kəmiyyət əlaməti üzrə
- Atributiv əlamət üzrə
- Alternativ əlamət üzrə
- Əsas əlamət üzrə
- Keyfiyyət əlaməti üzrə

47. Bölgü sırası ... ibarət ola bilər

- ✓ variant və tezlikdən
- an sırasından
- siranın səviyyəsi və zaman sırasından
- variant və zaman sırasından
- tezlikdən

48. Bir neçə əlamət üzrə ardıcıl aparılan qruplaşdırma adlanır

- ✓ kombinasiyalı
- tipik
- sadə
- Təkrar
- Analitik

49. Statistik bölgü sıralarının xarakterini və qanunauyğunluğunu öyrənərkən daha çox hansı qrafiklərdən istifadə edilir?

- poliqon, dairəvi diaqramlar
- statistika xəritələri
- sektorlu diaqramlar
- ✓ histqram, poliqon, kumulyativ
- histqram, kvadrat, dairəvi diaqramlar

50. Məcmunun quruluşunu xarakterizə etmək üçün istifadə olunur

- səpilmə diaqram
- ✓ Sektorlu diaqramlar
- Xətti diaqramlar
- Kvadrat diaqramlar
- Lentvari (dairəvi) diaqramlar

51. Verilmiş bölgü sırasının növünü müəyyən edin:

İşçilərin tərif dərəcəsi	2	3	4	5	6
İşçilərin sayı	8	16	17	19	7

- rəqəm
- ✓ diskret
- alternativ
- atributiv
- fasiləsiz

52. Verilənlərdən hansı variasiya bölgü sırasının üsürlərinə aid edilir

- variant, məcmu
- variant, qrafik
- variant, göstərici
- variant, cədvəl
- ✓ variant, tezlik

53. Variasiya bölgü sırasında kəmiyyət əlamətinin qiyməti nəyi anladır?

- tezliyi
- ✓ variantı
- sabitliyi
- keyfiyyəti
- nisbi tezliyi

54. Kəmiyyət əlaməti üzrə qruplaşdırmanı təşkil edərkən qrupların sayı asılı olur

- ✓ qruplaşdırma əlamətinin tərəddüd dərəcəsinə və vahidlərin sayından
- məcmu vahidlərinin keyfiyyətindən
- məcmu vahidlərinin fasiləsizliyindən
- qruplaşdırma əlamətinin seçilməsindən və vahidlərin fasilələyindən
- qruplaşdırma əlamətinin keyfiyyətindən

55. Verilənlərdən hansı statistika qrafiklərinin əsas üsürü deyil?

- Miqyas
- Həndəsi işarələr
- Qrafik sahəsi
- ✓ Ekstropolyasiya
- Qrafik obraz

56. Sosial-iqtisadi hadisələrin əlaqə və asılılıqlarını aşkar etmək üçün aparılan qruplaşdırma necə adlanır?

- Sadə
- ✓ Analitik
- Quruluş
- Tipik
- Mürəkkəb

57. Qrupların sayı asılı deyil

- ✓ tədqiqatın vəzifələrindən
- fasilə kəmiyyətindən
- qruplaşdırma əlamətinin variasiya səviyyəsindən
- məcmunun həcmindən
- qruplaşdırma əlamətindən

58. Əgər iki qruplaşdırma bölünmüş qrupların sayına görə fərqlənirsə onları hansı qruplaşdırma əsasında müqayisəli şəkə gətirirlər?

- Sadə qruplaşdırma
- Ekstrapolyasiya
- Mürəkkəb qruplaşdırma
- ✓ Təkrar qruplaşdırma
- Interpolyasiya

59. Statistik bölgü sırasında sonuncu variantın kumulyativ cəkisi nəyə bərabər olur?

- məcmunun mütləq dəyişməsinə

- məcmunun nisbi dəyişməsinə
- √ məcmunun həcminə
- məcmunun fasiləsinə
- məcmunun nisbi tezliyinə

60. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- √ statistik bölgü sırası öyrənilən məcmu vahidlərinin müəyyən qayda ilə düzülüşüdür
- statistik bölgü sırası qruplaşdırmanın əsas növüdür
- statistik bölgü sırası öyrənilən məcmu vahidlərinin müşahidə vaxtını müəyyənləşdirən əsas amildir
- statistik bölgü sırası qruplaşdırmanın təşkilinin əsas formasıdır
- statistik bölgü sırası öyrənilməyən məcmu vahidlərinin müəyyən qayda ilə düzülüşüdür

61. 30 firmanın reklam xərcləri içərisində ən yüksək məbləğin 60 min. manat, ən kiçik məbləğin 20 min. manat, təşkil ediləcək qrupların sayı 8 olarsa, onda qruplar üzrə fasilənin kəmiyyəti

- √ 5 min manat olar
- 2 min manat olar
- 4 min manat olar
- 6 min manat olar
- 3 min manat olar

62. Öyrənilən hadisənin müəyyən ərazi üzrə yerləşməsinə təsvir etmək üçün aşağıdakıların hansından istifadə olunur?

- Dairəvilərdən
- Quruluş diaqramlarından
- Xətti diaqramlardan
- Fiqurdan
- √ Statistik xəritələrdən

63. Sadalananlardan kəsilməz qruplaşdırma əlamətini göstərin

- √ Əmək haqqı
- Fəhlələrin tarif dərəcəsi
- Kinoteatrda yerlərin sayı
- Ailədə uşaqların sayı
- Fermer təsərrüfatlarının işçilərinin sayı

64. Qrafikin məzmununun sözlə izahı

- Qrafikin sahəsidir
- Həndəsi işarələrdir
- Qrafikin növüdür
- Qrafikin miqyasıdır
- √ Qrafikin eksplikasiyasıdır

65. Fasiləli variasiya sırasını hansı qrafiklə vermək olar?

- √ Histoqram
- Oqiva
- Düz xətt
- Kumulyat
- Poliqon

66. Diskret variasiya sırasını hansı qrafiklə vermək olar?

- √ Poliqon
- Düz xətt
- Oqiva
- Kumulyat

- Histoqram

67. Poliqon qrafik quruluş

- fasiləli bölgü sıraları əsasında
- keyfiyyət əlamətləri əsasında
- artan yekunla sıra əsasında
- atributiv əlamətlər əsasında
- ✓ diskret bölgü sırası əsasında

68. Fasiləsinə görə qruplar.... təşkil edilə bilər

- qruplu və ya quraşlıq
- sadə və ya mürəkkəb
- ✓ açıq və ya qapalı
- maksimum və ya minimum
- diskret və ya fasiləsiz

69. Qrafikin məkan orientirləri aşağıdakı formada verilir

- Ayrı-ayrı nöqtələrin müəyyən ədədlər kimi oxunan xətt
- ✓ Koordinat şəbəkələr sistemi
- Statistik göstəricilər təsvir olunan nöqtə, xətt və fiqurlar məcmusu
- Qrafik yerləşən müstəvi hissəsi
- Məkan xarakteristikaları

70. Qrafik obraz (qrafikin əsası) bu

- Ayrı-ayrı nöqtələri müəyyən ədədlər kimi oxunan xətt
- Məkan xarakteristikaları
- ✓ Statistik göstəricilər təsvir olunan nöqtə, xətt və fiqurlar məcmusu
- Qrafik yerləşən müstəvi hissəsi
- Koordinat şəbəkələr sistemi

71. Fasilə kəmiyyəti müəyyənləşdirilir

- Variasiya genişliyinin orta kəmiyyətə nisbəti kimi
- Fasilənin aşağı sərhəddinin qrupların sayına nisbəti kimi
- ✓ Fasilənin genişliyinin qruplarının sayına nisbəti kimi
- Fasilənin yuxarı sərhəddinin qrupların sayına nisbəti kimi
- Orta kvadratik uzaqlaşmanın orta kəmiyyətə nisbəti kimi

72. Cədvəlin xəbəri nəyi xarakterizə edir?

- Mütləq kəmiyyətləri
- ✓ Öyrənilən obyekt xarakterizə edən göstəriciləri
- Hesablanmış göstəriciləri
- Qruplaşdırmanı
- Statistika müşahidəsinin obyektini

73. İşçilərin yaşına görə bölgüsü

- Çoxölçülü qruplaşdırma
- Tipik qruplaşdırma
- ✓ Quruluş qruplaşdırmasıdır
- kombinasiyalı qruplaşdırma
- Çoxamilli qruplaşdırma

74. Həyat səviyyəsinin tipinə görə regionun ev təsərrüfatlarının bölgüsü

- Çoxölçülü qruplaşdırmadır
- ✓ Tipik qruplaşdırmadır
- Quruluş qruplaşdırmasıdır
- kombinasiyalı qruplaşdırmadır
- Çoxamilli qruplaşdırmadır

75. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- hadisələrin dəyişməsi bərabər fasiləli dövrün əvvəlinə verilsə onda orta kəmiyyət hesablanmır
- hadisələrin dəyişməsi bərabər fasiləli dövrün əvvəlinə verilsə onda hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturundan istifadə edilir
- ✓ hadisələrin dəyişməsi bərabər fasiləli dövrün əvvəlinə verilsə onda xronoloji orta kəmiyyətin sadə düsturundan istifadə edilir
- hadisələrin dəyişməsi bərabər fasiləli dövrün əvvəlinə verilsə onda harmonik orta kəmiyyətin düsturundan istifadə edilir
- hadisələrin dəyişməsi qeyri-bərabər fasiləli dövrün əvvəlinə verilsə onda orta kəmiyyətin sadə düsturundan istifadə edilir

76. A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölənlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Doğum üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı (%-lə)

- 8.6
- 2.4
- ✓ 11.4
- 7.6
- 7.9

77. A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölənlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Ölüm üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı (%-lə)

- 11.4
- 7.9
- ✓ 7.6
- 8.6
- 2.4

78. A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölənlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Nigah üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı (%-lə)

- ✓ 8.6
- 2.4
- 7.9
- 7.6
- 11.4

79. 2010-cu il üzrə ət və ət məhsullarının istehlakı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir: Azərbaycan Respublikası-32 kq, Rusiya Federasiyası-67 kq, Avstraliya-123 kq, Avstriya-97 kq, Belarus-77 kq, Qazaxstan-65 kq. Azərbaycan Respublikası ilə Avstraliya arasında müqayisə nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 49.2
- 33
- 41.6
- ✓ 26
- 47.8

80. Hadisənin zamanda dəyişməsini xarakterizə edən nisbi kəmiyyət -

- Quruluş nisbi kəmiyyətidir
- Müqayisə nisbi kəmiyyətidir
- Koordinasiya nisbi kəmiyyətidir
- İntensivlik nisbi kəmiyyətidir
- ✓ Dinamika nisbi kəmiyyətidir

81. Öyrənilən məcmunun hissələrinin bir-birinə nisbətini xarakterizə edən nisbi kəmiyyət -

- Dinamika nisbi kəmiyyətidir
- √ Koordinasiya nisbi kəmiyyətidir
- Quruluş nisbi kəmiyyətidir
- İntensivlik nisbi kəmiyyətidir
- Müqayisə nisbi kəmiyyətidir

82. Başı məcmuda hər hansı hadisənin xüsusi çəkisini xarakterizə edən nisbi kəmiyyət -

- Dinamika nisbi kəmiyyətidir
- √ Quruluş nisbi kəmiyyətidir
- Müqayisə nisbi kəmiyyətidir
- İntensivlik nisbi kəmiyyətidir
- Koordinasiya nisbi kəmiyyətidir

83. A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nığahların sayı 90, nığah pozulmalarının sayı 25, ölənlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Nığah pozulmaları üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı (%-lə)

- 7.6
- √ 2.4
- 8.6
- 11.4
- 7.9

84. Verilənlərdən hansı intensivlik nisbi kəmiyyətinə aiddir?

- müəyyən növ məhsulun məsrəfi arasındakı nisbət
- hər 100 həkimə düşən tibb bacılarının sayı
- ÜDM-də sənaye məhsulunun xüsusi çəkisi
- √ əhalinin hər 1000 nəfərinə doğulan uşaqların sayı
- firmanın 100 işçisinə düşən xidmətədicilərin sayı

85. Mart, aprel, may, iyun ayları üzrə silsiləvi qaydada dinamika nisbi kəmiyyəti hesablanmışdır. Hesablanan göstəricilər aşağıdakı kimi olmuşdur: 1,21; 1,32; 1,16; 1,26. May ayı üçün əsas qaydada dinamika nisbi kəmiyyətini hesablayın.

- 0.96
- 1.18
- 0.88
- 1.53
- √ 1.85

86. A rayonu üzrə aşağıdakı məlumat verilmişdir: 2005 - 110, 2006 - 115, 2007 - 120, 2008 - 125, 2009 - 130, 2010 - 135, 2008-ci il üzrə silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 103.8
- √ 104.2
- 104.3
- 108
- 104

87. A rayonu üzrə aşağıdakı məlumat verilmişdir: 2005 - 110; 2006 - 115; 2007 - 120; 2008 - 125; 2009 - 130; 2010 - 135; 2010-cu il üzrə silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 104.5
- √ 103.8
- 104
- 122,7
- 104.2

88. c

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (Mln. man).

Göstəricilər	əsas dövr	Hesabat dövrü
Məhsul istehsalı	500	550
O cümlədən, Sənaye	290	280
Kənd təsərrüfatı	210	270

Kənd təsərrüfatı məhsulunun dinamika nisbi kəmiyyətini hesablayın.

- 110
- ✓ 128.6
- 42
- 49.1
- 96.5

89. A bölgəsində yanvarın 1-nə kişilərin sayı 25500 nəfər, qadınların sayı 27500 nəfər, cəmi əhalinin sayı isə 53000 nəfər olmuşdur. Koordinasiya nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- ✓ 1078
- 481
- 860
- 519
- 912

90. Plan tapşırıq nisbi kəmiyyətinin 1.10, planın yerinə yetirilməsi nisbi kəmiyyətinin 0.90 olduğunu bilərək dinamika nisbi kəmiyyətinin hesablayın

- 0.2
- 2
- ✓ 0.99
- 0.9
- 81.82

91. a

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (Mln. man).

Göstəricilər	əsas dövr	Hesabat dövrü
Məhsul istehsalı	500	550
O cümlədən, Sənaye	290	280
Kənd təsərrüfatı	210	270

Məlumat əsasən əsas dövrdə sənaye məhsulunun xüsusi çəkisini müəyyən edin (faizlə):

- 138
- 51
- ✓ 58

- 96.5
- 42

92. Regionun xarici ticarəti aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur:

	esəs dövr	Hesabat dövrü
Cəmi –mlrd.doll		
Dövriyyə	151,4	155,0
İxrac	89,1	87,4
İdخال	62,3	67,6

Regionun xarici ticaretinin təhlili üçün nisbi kəmiyyətlərin hansı növləri istifadə oluna bilər? Düzgün variantı seçin.

1. Quruluş nisbi kəmiyyəti
2. Müqayisə nisbi kəmiyyəti
3. Koordinasiya nisbi kəmiyyəti
4. Dinamika nisbi kəmiyyəti
5. İntensivlik nisbi kəmiyyəti

- 2, 4, 5
- √ 1, 3, 4
- 2, 3, 5
- 1, 2, 4
- 3, 4, 5

93. Məhsul istehsalı aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur:

	2007	2008	2009
Məhsul istehsalı, mln. ədəd	30,1	34,9	44,3

2009 il üçün əsas dinamika nisbi kəmiyyətini müəyyən edin.

- √ 1.471
- 1.705
- 1.159
- 1.269
- 0.788

94. Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Yem bitkiləri üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- √ 22.6
- 20.8
- 13.2
- 15.1

- 28.3

95. Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Kartof üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 20.8
- 22.6
- √ 13.2
- 28.3
- 15.1

96. Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Pambıq üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- √ 15.1
- 22.6
- 20.8
- 13.2
- 28.3

97. Məhsul istehsalı haqqında məlumatlar verilmişdir

İllər	2005	2006	2007	2008	2009	2010
İstehsal edilmişdir, min. ədəd	95	79	83	86	98	84

2007-ci ildə əsas dinamika nisbi kəmiyyəti nəyə bərabər olar

- √ 0.87
- 1.04
- 0.97
- 1.62
- 1.05

98. b

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (Mln. man).

Göstəricilər	əsas dövr	Hesabat dövrü
Məhsul istehsalı	500	550
○ cümlədən,		
Sənaye	290	280
Kənd təsərrüfatı	210	270

Hər iki dövr üzrə sənaye məhsulunu baza qəbul etməklə koordinasiya nisbi kəmiyyətini müəyyən edin

- 50.9; 58.0

- 103.6; 77.7
- 96.5; 128.6
- 96.5; 128.7
- ✓ 72.4; 96.4

99. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- ✓ mütləq kəmiyyətlər xüsusi hesablamalar əsasında da müəyyən edilir
- mütləq kəmiyyətlərdən statistikada istifadə olunmur
- mütləq kəmiyyətlər iki orta kəmiyyətin nisbətindən alınır
- mütləq kəmiyyətlər iki mütləq kəmiyyətin nisbətindən alınır
- mütləq kəmiyyətlər yalnız ilk uçot sənədlərində verilir

100. Verilən nisbi kəmiyyətlərdən hansı öyrənilən hadisənin yayılma dərəcəsini xarakterizə edir?

- ✓ Intensivlik
- Koordinasiya
- Müqayisə
- Quruluş
- Dinamika

101. Planın yerinə yetirilməsi və plan-təpşirıq nisbi kəmiyyətlərinin hasilinə bərabər olan nisbi kəmiyyət

- Koordinasiya
- ✓ Dinamika
- Quruluş
- Intensivlik
- Müqayisə

102. Əkin sahəsinin quruluşu aşağıdakı kimi olmuşdur: taxıl sahəsi-150 hektar, pambıq sahəsi- 80 hektar, kartof-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkiləri-110 hektar, yem bitkiləri- 120 hektar. Taxılın əkin sahəsi üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablayın.

- 20.8
- ✓ 28.3
- 22.6
- 15.1
- 13.2

103. Qadınların sayının 1510 nəfər, kişilərin sayının 1700 nəfər, əhəlinin sayının 3210 nəfər olduğunu bilərək koordinasiya nisbi kəmiyyətini hesablayın (faizlə).

- 52.96
- ✓ 88.82
- 212.58
- 188.82
- 47.04

104. Müəssisədə hesabat dövründə 500 qramlıq bankada 200 min ədəd, 250 qramlıq bankada isə 100 min ədəd tomat sousu istehsal edilmişdir. Şərti ölçüdə neçə min ədəd 1000 qramlıq tomat sousu istehsal edilmişdir

- ✓ 125
- 150
- 300
- 250
- 185

105. Əhəlinin tibb müəssisələri ilə təminatı göstəricisi hansı nisbi kəmiyyətdir?

- koordinasiya
- ✓ intensivlik

- sosial
- quruluş
- müqayisə

106. Verilənlərdən hansı koordinasiya nisbi kəmiyyətinə aiddir?

- müəyyən növ məhsulun məsrəfi arasındakı nisbət
- ✓ fərmaların 100 fəhləsinə düşən mühəndis-texniki işçilərin sayı
- əhalinin hər 1000 nəfərinə düşən ölənlərin sayı
- büdcə daxilolmalarında əlavə dəyər vergisinin payı
- büdcə kəsirinin ümumi daxili məhsulda xüsusi çəkisi

107. Əkin sahəsinin quruluşu aşağıdakı kimi olmuşdur: taxıl sahəsi-150 hektar, pambıq sahəsi- 80 hektar, kartof-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkiləri-110 hektar, yem bitkiləri- 120 hektar. Kartof sahəsinin xüsusi çəkisini hesablayın

- 22.6
- ✓ 13.2
- 15.1
- 28.3
- 20.8

108. Əkin sahəsinin quruluşu aşağıdakı kimi olmuşdur: taxıl sahəsi-150 hektar, pambıq sahəsi- 80 hektar, kartof-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkiləri-110 hektar, yem bitkiləri- 120 hektar. Pambıq sahəsinin xüsusi çəkisini hesablayın.

- ✓ 15.1
- 28.3
- 13.2
- 22.6
- 20.8

109. Əkin sahəsinin quruluşu aşağıdakı kimi olmuşdur: taxıl sahəsi-150 hektar, pambıq sahəsi- 80 hektar, kartof-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkiləri-110 hektar, yem bitkiləri- 120 hektar. Taxıl sahəsinin xüsusi çəkisini hesablayın

- 22.6
- ✓ 28.3
- 15.1
- 13.2
- 20.8

110. İntensivlik nisbi kəmiyyətinə misal ola bilər

- Tamın hissələrinin həmin hissələr arasından götürülmüş bir hissəyə nisbəti
- Əhalinin tərkibində kişi və qadınların xüsusi çəkisi
- Əhalinin cins tərkibi
- ✓ Əhalinin hər nəfərinə istehlakın səviyyəsi
- A obyektinin eyni əlamətinin B obyektinin eyni əlamətinə nisbəti

111. Ticarət mağazalarının mənfəətin həcminə görə bölgüsü aşağıdakı cədvəldə verilmişdir. Bu məlumatlara əsasən dördüncü variantın artan yekunla (kumulyativ) çəkisini hesablayın:

Mənfəətin həcminə görə ticarət mağazalarının bölgüsü, mln. manat	Ticarət mağazalarının nisbi tezliyi
2-4	0.13
4-6	0.12
6-8	0.18
8-10	0.15
10-12	0.16
12-14	0.14
14-16	0.12

- 0.57
- 0.88
- √ 0.58
- 0.25
- 0.43

112. Sığorta sığorta ödəmələrinin həcminə görə aşağıdakı kimi qruplaşdırılmışdır. Bu məlumatlara əsasən birinci kvartili hesablayın.

Sığorta ödəmələrinin həcminə görə sığorta şirkətlərinin bölgüsü, mln. manat	Ticarət mağazalarının sayı
4-6	10
6-8	10
8-10	8
10-12	12

- 10
- √ 6
- 8
- 4
- 3

113. Səhmdar cəmiyyətləri nizamnamə kapitalının həcminə görə aşağıdakı kimi qruplaşdırılmışdır. Bu məlumatlara əsasən birinci kvartili hesablayın:

Nizamnamə kapitalının həcminə görə səhmdar cəmiyyətlərinin bölgüsü, mln. manat	Səhmdar cəmiyyətlərinin sayı
6-8	5
8-10	15
10-12	10
12-14	10

- √ 8.7
- 10
- 6

- 8
- 14

114. Kiçik müəssisələri mənfəətin həcminə görə qruplaşdırılmışdır. Bu məlumatlara əsasən beşinci variantın artan yekunla (kumulyativ) çəkisini hesablayın:

Mənfəətin həcminə görə kiçik müəssisələrin bölgüsü, mln. manat	Kiçik müəssisələrin sayı
1-3	12
3-5	13
5-7	16
7-9	17
9-11	12
11-13	16
13-15	14

- 0.57
- ✓ 0.70
- 0.82
- 0.25
- 1.00

115. Aşağıdakı məlumata əsasən orta məhsul istehsalını hesablayın:

Məhsul istehsalına görə işçi qrupları, ədəd	İşçilərin sayı, nəfər
10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

- ✓ 16.42
- 15.62
- 16.02
- 16.87

- 17.35

116. Aşağıdaki məlumata əsasən modanı hesablayın:

Məhsul istehsalına görə işçi qrupları, ədəd	İşçilərin sayı, nəfər
10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

- 16.26
- 15.21
- 16.59
- √ 16.48
- 15.87

117. Aşağıdakı məlumatlara əsasən mediananı hesablayın:

Məhsul istehsalına görə**işçi qrupları, ədəd**

10-12

12-14

14-16

16-18

18-20

20-22

22-24

Yekun

İşçilərin sayı,**nəfər**

5

15

25

32

10

8

5

100

- 16.21
- 15.86
- 16.85
- √ 16.31
- 16.98

118. Şirkət qiymətləri 100 manat və 180 manat olmaqla iki növ səhmin alınması üçün eyni məbləğdə pul vəsaiti ayırmışdır. Alınmış səhmlərin orta qiyməti hansı orta kəmiyyət kimi hesablanılmalıdır

- Hesabi orta kəmiyyət
- √ Harmonik orta kəmiyyət
- Həndəsi orta kəmiyyət
- xronoloji orta kəmiyyət
- Çəkili hesabi orta kəmiyyət

119. Sadə hesabi orta o zaman tətbiq olunur ki:

- İkin göstəricilər olmasın
- √ Məlumatlar qruplaşdırılmasın
- məlumatlar qruplaşdırılmış olur
- Məlumat olmasın
- Ümumi yekunda hər bir kateqoriyanın xüsusi çəkisi hesablasın

120. Bir müəssisədə işləyən 5 işçi eyni dəzgahla, eyni vaxtda 1-ci işçi 10 ədəd, 2-ci işçi 12 ədəd, 3-cü işçi 15 ədəd, 4-cü işçi 6 ədəd, 5-ci işçi isə 14 ədəd məhsul istehsal etmişdir. Orta məsuldarlığı hesablayın

- √ 11.4
- 11.25
- 9.5
- 12.2
- 10.2

121. Dövriyyə vəsaitlərinin qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (min man 1.01- 130 1.02 – 140 1.03 - 150 1.04 - 190 1.05 – 210 Xronoloji orta kəmiyyəti müəyyən edin

- 160
- 145
- √ 162,5
- 159
- 164,5

122. Xronoloji orta kəmiyyət hesablanır

- Bərabər fasiləli bölgü sıralarında
- Bərabər fasiləli olmayan an dinamika sıralarında
- Bərabər fasiləli olmayan dinamik sıralarında
- √ Bərabər fasiləli an dinamika sıralarında
- Çəkilər məlum olmadıqda

123. Sıranın əlamətlərinin bütün qiymətlərini eyni bir kəmiyyət qədər artırırsa, onda hesabi orta

- Dəyişməyəcək
- Eyni dəfə artacaq
- √ Eyni kəmiyyət qədər artacaq
- Eyni kəmiyyət qədər azalacaq
- Eyni dəfə azalacaq

124. Bir müəsisədə işçilərin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 5; 2; 3; 6; 5; 4; 2; 4; 3. Məlumat əsasən mediananı müəyyən edin

- 3
- 6
- 5
- 2
- √ 4

125. Bir müəsisədə 5 işçinin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 2; 5. Məlumat əsasən dispersiyanı müəyyən edin

- 5.1
- √ 2
- 3
- 1.2
- 1

126. Əlamətin dispersiyası 400-ə, vahidlərin sayı 20-yə, əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının cəmi 12500 -ə bərabərdir. Orta kəmiyyəti hesablayın

- 1.5
- 150
- √ 15
- 2
- 20

127. Fəhlələrin tarif dərəcəsinə görə aşağıdakı bölgüsü verilmişdir: Orta tarif dərəcəsinə tapın:

Tarif dərəcəsi	1	2	3	4	5	6	-
Fəhlələrin sayı	12	28	26	19	12	3	100

- 0
- 5,00
- 4.76
- 3,5

√ 3

128. Bir ticarət təşkilatının mal qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir, mln. manat. Bu məlumatlara əsasən ticarət təşkilatının mal qalığının orta həcmi hesablayın:

01.01.2016	01.02.2016	01.03.2016	01.04.2016	01.05.2016
8.0	7.0	6.0	9.0	10.0

- 7.1
- 7.2
- 10.0
- 8.9
- √ 7.8

129. Bir müəssisədə 5 işçinin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 2; 5;. Məlumat əsasən orta xətti uzaqlaşmanı müəyyən edin

- 0.2
- 2.2
- 1.6
- √ 1.2
- 3

130. Statistik məcmu əlamətinin dispersiyasının 600-ə, məcmunun həcmi 10-a, əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının cəmi 6250-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın

- 4
- 9
- √ 5
- 7
- 8

131. Verilən variantlardan düzgün olanı göstərin

- variantların fərdi qiymətləri əsasında orta kəmiyyət hesablanmır
- variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmi mənfi birə bərabərdir
- √ variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmi sıfıra bərabərdir
- variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmi birə bərabərdir
- variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmlənmək olmaz

132. Normal bölgədə müəssisələrin sayı 20, orta məhsul istehsalının isə 250 ədəd olduğunu bilərək mediananı hesablayın

- √ 250
- 270
- 230
- 125
- 12.5

133. Əlaçların hissəsi 60%, əlaç olmayanların hissəsi isə 40%-dir. əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın (əmsalla)

- √ 0.6
- 0.24
- 0.34
- 1
- 0.5

134. Mediana olan variantda fasilənin aşağı sərhəddinin 110, fasilənin böyüklüyünün 10, sıranın çəkilişinin cəmi 400, mediana olan variantdan əvvəl gələn variantların artan yekunla çəkilişinin cəmi 73, mediana olan variantın çəkilişinin 130 olduğunu bilərək mediananı hesablayın?

- 1456
- 1443
- √ 119,8
- 1275
- 1348

135. Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhəddinin 110, fasilənin böyüklüyünün 10, moda olan variantdan əvvəlki variantın çəkisini 70, moda olan variantın çəkisinin 130, moda olan variantdan sonra gələn variantın çəkisinin 90 olduğunu bilərək modanı hesablayın?

- 145
- 19
- √ 116
- 123
- 134

136. İş stajına görə fəhlələrin aşağıdakı bölgüsü verilmişdir

İş stajı, il	5-ə qədər	5-10	10-15	15-20
İşçilərin sayı	2	6	15	7

Bu məlumatlara əsasən işçilərin orta iş stajını hesablayın:

- 11.
- √ 12;
- 17;
- 14;
- 10;

137. 2009-cu ilin yay sessiyasının nəticələri əsasında statistika fənni üzrə tələbələrin bilikləri aşağıdakı kimi qiymətləndirilmişdir: Bu məlumatlara əsasən tələbələrin orta balı hansı düsturla hesablanmalıdır:

Qiymət balı	2	3	4	5	Cəmi
Tələbələrin sayı	3	17	6	7	33

- Xronoloji ortanın sadə düsturu ilə;
- √ Hesabi ortanın çəkili düsturu ilə
- Hesabi ortanın sadə düsturu ilə;
- Həndəsi orta düsturu ilə;
- Kvadratik ortanın düsturu ilə;

138. Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir:

İşçilərin tərif dərəcəsi	2	3	4	5	6
İşçilərin sayı	9	26	27	29	31

Medianı hesablayın:

- 6
- √ 4
- 31
- 26
- 3

139. Bir briqadada işləyən işçilərdən 1-ci bir məmumatın hazırlanmasına 3 dəqiqə, 2-ci 4 dəqiqə, 3-cü 3,5 dəqiqə, 4-cü 5 dəqiqə sərf edərsə, briqadanın bir məmumatın hazırlanmasına sərf etdiyi orta müddəti hesablamaq üçün hansı orta kəmiyyətdən istifadə olunmalıdır:

- Çəkili harmonik orta kəmiyyət;

- √ Sadə harmonik orta kəmiyyət;
- Həndəsi orta kəmiyyət;
- Hesabi orta kəmiyyət;
- Çəkili hesabi orta kəmiyyət;

140. c

1. Regionda seçmə qaydada ailələr illik gəlirlərinə görə qruplaşdırılmış və aşağıdakı bölgü alınmışdır?

Gəlirlərin illik həcminə görə ailə qrupları, min. man	Ailələrin sayı
2-4	6
4-6	10
6-8	5
8-10	4
10-12	3
12-14	2
	30

Bu məlumata əsasən orta illik gəlir ne qədər olar?

- √ 6.6
- 7.2
- 3
- 5
- 6.9;

141.

Ailə üzvlərinin hər bir üzvünə düşən məcmu gəlirlərin həcminə görə ailələrin aşağıdakı bölgüsü verilmişdir. Ailə üzvlərinin hər nəfərinə düşən gəlirin modasını müəyyən edin:

Ailə üzvlərinin hər birinə düşən məcmu gəlirlərin həcmi, man	65	800	110	130	160	160-dan çox
Ailələrin sayı yekunına görə %-lə	5	12	42	19	10	12

- 42
- 160
- √ 110
- 130
- 90

142.

Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir: _____ Bu məlumatlar əsasında fəhlələrin orta tarif dərəcəsinə hesablayın

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

- 3
- 4.2
- 2.04
- √ 4.01

- 5.07

143. Aşağıdaki bölgü sırası verilmiştir: _____ Bu məlumatlar əsasında modanı hesablayın:

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

- 3
- 4
- 7
- 1
- ✓ 5

144. Aşağıdaki bölgü sırası verilmiştir: _____ Bölgü sırasının növünü müəyyənləşdirin:

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

- ✓ Diskret
- Fasiləsiz
- Atributiv
- Ranjiləşdirilmiş
- An

145. h

1. Aşğıdaki m?lumata ?sas?n mediananı hesaplayın.

M?hsul istehsalına g?r? iŝçi qrupları, ?d?d	İŝçilerin sayısı, n?f?r
10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

- 15.86
- 16.98
- √ 16.31
- 16.85
- 16.21

1. Aşğıdaki m?lumata ?sas?n modanı hesablayn.

M?hsul istehsalına g?r? iŖçi qrupları, ?d?d	İŖçil?rin sayı, n?f?r
10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

- 15.21
- 16.59
- 16.26
- 15.87
- √ 16.48

1. Aşğıdaki m?lumata ?sas?n orta m?hsul istehsalını hesablayn.

M?hsul istehsalına g?r? iřçi qrupları, ?d?d	İřçilerin sayısı, n?f?r
10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

- 15.62
- 16.87
- 17.35
- √ 16.42
- 16.02

148. Diskret b?lge sırası üzre modanı tapın :

x	φ
4	3
5	7
7	2
9	1

- 1
- √ 5
- 7
- 3
- 4

149. m

S?hmdar c?miyy?tl?ri nizamnam? kapitalinin h?cmin? g?r? a?agıdaki kimi qruplaşdırılmışdır.

Nizamnam? kapitalinin h?cmin? g?r?	S?hmdar c?miyy?tl?rinin sayı
6-8	5
8-10	15
10-12	10
12-14	10

Bu m?lumatlara ?sas?n birinci kvartili hesablayın.

- 14
- √ 8.7
- 10
- 8
- 6

150. n

Sığorta şirk?tl?ri sığorta ödəm?l?rinin h?cmin? g?r? a?agıdaki kimi qruplaşdırılmışdır.

Sığorta şirk?tl?rinin h?cmin? g?r?	Ticar?t mağazalarının sayı
4-6	10
6-8	10
8-10	8
10-12	12

Bu m?lumatlara ?sas?n birinci kvartili hesablayın.

- √ 6
- 3
- 10
- 8
- 4

151. b

Ticar?t mağazalarının m?nf??tin h?cmin? g?r? bölgüsü a?agıdaki c?dv?ld? verilmişdir

M?nf??tin ticar?t bölgüsü, mln. manat	Ticar?t mağazalarının nisbi tezliyi
2-4	0.13
4-6	0.12
6-8	0.18
8-10	0.15
10-12	0.16
12-14	0.14
14-16	0.12

Bu m?lumatlara ?sas?n dördüncü variantın artan yekunla (kumulyativ) ç?kisini hesablayın.

- 0.43
- 0.57
- √ 0.58

- 0.88
- 0.25

152. v

Mersedes E 200 markalı avtomobillərin təmirarası getdiyi məsafəyi görə bölgüsü aşağıdakı kimi olmuşdur.

Təmirarası gedilən məsafə, km	10- 20 min	20-30	30-40	40-50	50-60
Avtomobillərin sayı	20	60	50	30	20

Bu məlumatlara əsasən ikinci kvartili (mediananı) hesablayın:

- 42
- ✓ 32
- 30
- 31
- 33

153. Regionda əhalinin ilin əvvəlinə olan sayı 250 min nəfər, ilin sonuna isə 260 min nəfər olmuşdur. Dövr ərzində 15 min nəfər doğulmuşdur. Əhalinin orta sayını müəyyən edin

- 251.5
- 260
- ✓ 255
- 250
- 262.5

154. Bir müəssisədə 24 işçinin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 4; 4; 2; 3; 5; 4; 4; 5; 2; 3; 4; 4; 5; 2; 3; 6; 5; 4; 2; 4; 3. Məlumata əsasən dispersiyanı müəyyən edin

- 5.1
- 1.61
- ✓ 1.33
- 2.53
- 3.23

155. Əmək haqqının səviyyəsinə görə işçilər belə qruplaşdırılmışdır (min manat): 1-3, 3-5, 5-7, 7-9, 9-11. Buna uyğun olaraq işçilərin bölgüsü müvafiq olaraq 2;2;3;5;4 nəfər təşkil etmişdir. Bu məlumatlara əsasən mediananı hesablayın

- 9.6
- 4.5
- 8.9
- 7.5
- ✓ 7.4

156. Əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının orta səviyyəsinin 200-ə, dispersiyasının 100-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın

- ✓ 10
- 19
- 20
- 40
- 30

157. Əgər əlamətin bütün fərdi qiymətlərini 5 vahid artırısaq, onda orta kəmiyyət

- ✓ 5 vahid artar
- Orta kəmiyyətin dəyişməsi haqqında fikir söyləmək olmaz

- Dəyişməz
- 5 dəfə azalar
- 5 dəfə artar

158. Mağazada mal qalığı haqqındakı məlumatlar ilin əvvəlinə və axırına verilsə orta mal qalığını hansı düsturla hesablayırlar?

- hesabı orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə
- harmonik orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
- harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə
- xronoloji orta kəmiyyətin düsturu ilə
- ✓ hesabı orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə

159. Verilənlər: Mağazada mal qalığı 01.01.2012-1500; 01.02.2012-1800; 01.03.2012-2000; 01.04.2012-1700. Bu məlumat əsasında orta mal qalığını hansı düsturla hesablayırlar?

- ✓ xronoloji orta kəmiyyətin düsturu ilə
- harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə
- harmonik orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
- hesabı orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
- hesabı orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə

160. Verilənlər: Mağazada mal qalığı 01.01.2012-1500; 01.02.2012-1800; 01.03.2012-2000; 01.04.2012-1700. Mağazada orta mal qalığını hesablayın

- 1750
- 1170
- 1250
- 1850
- ✓ 1800

161. Statistika fənni üzrə bir qrupun 10 tələbəsinin imtahan ballarının bölgüsü aşağıdakı kimidir: 10;9;6;10;9;10;7;10;9;10; orta balı hesablayın.

- 10
- 20
- 1
- 15
- ✓ 9

162. 7 vahiddən ibarət məcmu üçün $\sum x = 49 - a$ bərabərdirsə, hesabi ortanı tapın

- 50
- 72
- ✓ 7
- 49
- 4

163. Birinci firmada satılan kompyuterlərin sayı 4 ədəd, ikinci firmada 5 ədəd, üçüncü firmada isə 3 ədəd olmuşdur. Hər bir firmada kompyuterlərin satış qiyməti isə müvafiq olaraq 300 manat, 500 manat və 400 manat olmuşdur. Firmalar üzrə ümumilikdə kompyuterin orta satış qiymətini hesablayın

- 120 manat
- 500 manat
- ✓ 408 manat
- 308 manat
- 600 manat

164. Normal bölgüdə müəssisələrin sayı 10, orta məhsul istehsalının isə 15 ədəd olduğunu bilərək modanı hesablayın

- 7.5
- ✓ 15

- 1.5
- 150
- 5

165. Əlamətin bütün fərdi qiymətlərini 8 dəfə azaltsaq, tezlikləri isə 2 dəfə artırısaq, orta kəmiyyətin qiyməti

- ✓ 8 dəfə azalır
- 10 dəfə azalar
- 16 dəfə azalar
- Dəyişməz
- 2 dəfə artar

166. Əgər əlamətin bütün qiymətlərinin çəkilərini (tezliklərini) 15 dəfə artırısaq, onda orta kəmiyyətin qiyməti

- ✓ Dəyişməz
- Orta kəmiyyətin dəyişməsi haqqında fikir söyləmək olmaz
- 15 vahid azalar
- Orta kəmiyyət 15 vahid artar
- 0-a bərabər olar

167. Bir sığorta şirkətinin aprel ayının 1-dən 15-ə qədər işçilərinin sayı 20 nəfər, 16-dan 25-ə qədər 15 nəfər, 26-dan 30-a qədər 30 nəfər olmuşdur. Bu məlumatlara əsasən aprel ayı üçün işçilərin orta siyahı sayını hesablayın

- 21
- 22
- ✓ 20
- 15
- 16

168. Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhəddi 10, fasilə kəmiyyəti 2, moda olan variantın çəkisi 120, moda olan çəkідən əvvəlki çəki 110, sonrakı çəki isə 80 olmuşdur.. Məlumatə əsasən modanı müəyyən edin

- ✓ 10.4
- 14
- 11.58
- 9.6
- 12.6

169. Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhəddi 20, fasilə kəmiyyəti 4, moda olan variantın çəkisi 120, moda olan çəkідən əvvəlki çəki 110, sonrakı çəki isə 80 olmuşdur.. Məlumatə əsasən modanı müəyyən edin

- ✓ 20.8
- 21.29
- 28.28
- 25.67
- 22.65

170. Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhəddi 25, fasilə kəmiyyəti 5, moda olan variantın çəkisi 20, moda olan çəkідən əvvəlki çəki 15, sonrakı çəki isə 10 olmuşdur. Məlumatə əsasən modanı müəyyən edin

- 25.67
- 27.92
- 25.21
- 25.97
- ✓ 26.67

171. Bir müəsisədə 24 işçinin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 4; 4; 2; 3; 5; 4; 4; 5; 2; 3; 4; 4; 5; 2; 3; 6; 5; 4; 2; 4; 3. Məlumatə əsasən mediananı müəyyən edin

- 6
- 5

- 3
- 2
- √ 4

172. Bir müəsisədə 24 işçinin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 4; 4; 2; 3; 5; 4; 4; 5; 2; 3; 4; 4; 5; 2; 3; 6; 5; 4; 2; 4; 3. Məlumatə əsasən modanı müəyyən edin
- 6
 - √ 4
 - 3
 - 2
 - 5
173. Bazarda 1200 manatlıq tərəvəz və 2000 manatlıq meyvə satılmışdır. Tərəvəzin 1 kq-ı 5 manat, meyvənin 1 kq-ı 10 manata olmuşdur. Satılmış məhsulun orta qiymətini müəyyən edin
- 7.65
 - 8.7
 - 8.1
 - √ 7.3
 - 8.15
174. İşçilər iş stajına görə sıralanmışdır: 2;1;3;7;6;11;9;10. Bu məlumatlara əsasən mediananı hesablayın
- 4.5
 - √ 6.5
 - 9.5
 - 3.5
 - 5.5
175. Sıranın hər bir variantı 10 dəfə artırılmışdır. Bu halda orta kəmiyyət
- 10 artacaq
 - √ 10 dəfə artacaq
 - dəyişməyəcək
 - 100 artacaq
 - 10 dəfə azalacaq
176. Əlamətin fərdi qiymətlərindən ondan kənarlaşmaları cəminin 0 – ra bərabər olması xüsusiyyəti hansı göstəriciyə xasdır?
- Həndəsi orta
 - √ Hesabi orta
 - Quruluş orta kəmiyyətlər
 - Median
 - Moda
177. Əlamətin bu qiymətləri üçün medianı tapın: 6,8,9,10,11,14,18,20
- 12,0-ə bərabərdir
 - √ 10,5-ə bərabərdir
 - 12,5 bərabərdir
 - yoxdur
 - 10-a bərabərdir
178. Əgər əlamətin hər bir qiymətinə bölgü sırasında bir dəfə rast gəlinsə onda orta kəmiyyət hansı düsturla hesablanır?
- Çəkili harmonik orta
 - √ Sadə hesabi orta
 - Çəkili hesabi orta
 - Sadə harmonik orta

- Həndəsi orta
- 179.** Orta artım əmsalını hesablamaq üçün orta kəmiyyətin hansı düsturundan istifadə olunur
- Xronoloji orta
 - Kvadratik orta
 - ✓ Həndəsi orta
 - Quruluş orta
 - Harmonik orta
- 180.** Müəssisədə işləyən 3 fəhlədən birincisi eyni məhsulun hazırlanmasına 20 dəqiqə, ikinci fəhlə 25 dəqiqə, üçüncü fəhlə isə 32 dəqiqə vaxt sərf etmişdir. Məhsulun hazırlanmasına orta vaxtı müəyyənləşdirin
- 29.3
 - ✓ 24.74
 - 26.5
 - 24
 - 25.7
- 181.** 16,9,9,11,11,9,19,25 ədədləri üçün modanı tapın
- ✓ 9-a bərabərdir
 - yoxdur
 - 16-ya bərabərdir
 - 11-ə bərabərdir
 - 25-ə bərabərdir
- 182.** Əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının orta səviyyəsinin 50-ə, orta kvadratik uzaqlaşmasının 5-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın
- ✓ 5
 - 9
 - 40
 - 50
 - 3
- 183.** Sadə orta və çəkili ortanın qiymətləri nə zaman üst – üstə düşər
- Bircinsli məcmular üzrə hesablandıqda
 - Məcmular müxtəlif olduqda
 - ✓ Çəkilər eyni olduqda
 - Düşməz
 - Bircinsli olmayan məcmular üzrə hesablandıqda
- 184.** Şirkət qiymətləri 100 manat və 180 manat olmaqla iki növ səhmin alınması üçün eyni məbləğdə pul vəsaiti ayırmışdır. Alınmış səhmlərin orta qiymətini hesablayın
- 280 man
 - 157,28 man
 - 136,35 man
 - 140 man
 - ✓ 128,57 man
- 185.** Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhədinin 30, fasilənin böyüklüyünün 50 moda olan variantdan əvvəlki variantın çəkisini 30, moda olan variantın çəkisinin 80, moda olan variantdan sonra gələn variantın çəkisinin 50 olduğunu bilərək modanı hesablayın
- 58.25
 - 25.23
 - 85.23
 - ✓ 61.25
 - 56.52

186. Mütləq variasiya göstəriciləri hansılardır?

- Variasiya genişliyi, orta kvadratik uzaqlaşma, variasiya əmsalı
- Variasiya əmsalı, assilyasiya əmsalı, dispersiya
- Variasiya genişliyi , orta xətti uzaqlaşma, dispersiya, variasiya əmsalı
- ✓ Variasiya genişliyi , orta xətti uzaqlaşma, orta kvadratik uzaqlaşma, dispersiya
- Variasiya əmsalı, assilyasiya əmsalı, nisbi xətti kənarlaşma

187. 6 vahidi olan qrupun dispersiyası 1,67-yə, 10 vahidi olan qrupun dispersiyası isə 4.66-ya bərabərdir. Orta qrupdaxılı dispersiyanı hesablayın

- 3.16
- 5.32
- 4
- 3.18
- ✓ 3.55

188. Dispersiyanın 16 orta kəmiyyətin 59% olduğunu bilərək variasiya əmsalını (%-lə) hesablayın

- 4
- 5
- ✓ 7
- 9
- 12

189. q

$$\eta = \sqrt{\eta^2} = \sqrt{\frac{\delta^2}{\sigma^2}} \quad \text{düsturu ilə hesablanır:}$$

- ✓ Empirik korrelyasiya nisbəti;
- Variasiya əmsalı;
- Ossilyasiya əmsalı
- Determinasiya əmsalı;
- Korrelyasiya əmsalı;

190. Qruplararası dispersiya ümumi dispersiyanın 81%-ni təşkil edir. Empirik korrelyasiya əmsalını hesablayın

- 0.09
- 1.96
- ✓ 0.9
- 1.25
- 0.79

191. Alternativ əlamətlərin dispersiyasının maksimal qiyməti bərabərdir

- 1
- 0.24
- 0.16
- 0.28
- ✓ 0.25

192. Aşağıdakılardan hansı determinasiya əmsalinin mahiyyətinə uyğun gəlir?

- Qrupdaxili variasiyanı əks etdirir
- ✓ Öyrənilən amilin təsiri altında nəticə əlamətinin variasiyasının çəkisini əks etdirir
- təsadüfi variasiyanı əks etdirir
- Bütün amillərin təsiri altında formalaşan variasiyanı əks etdirir
- Tədqiq olunan amildən başqa digər amillərin təsiri altında formalaşın variasiyanı əks etdirir

193. Verilən məlumat dəsti üzrə əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin qiymətini hesablayın. 1, 2, 4, 1

- 5
- 8
- 2
- ✓ 6
- 3

194. Verilən məlumat dəsti üzrə əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratları cəminin qiymətini hesablayın. 1, 1, 2, 4, 2

- -6
- 2
- 10
- 3
- ✓ 6

195. Müəssisənin üç sexində fəhlələrin bütün işçilərin tərkibində xüsusi çəkisi haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Müəssisə üzrə bütövlükdə fəhlələrin hissəsinin ümumi dispersiyasını tapın:

Sex	Fəhlələrin xüsusi çəkisi % (p)	İşçilərin sayı
1	80	100
2	75	200
3	90	150

- 0.81
- 0,19
- ✓ 0.154
- 0,119
- 0,123

196. Nəticə əlamətinin variasiyası üzrə aşağıdakı məlumatlar var: Orta qrupdaxili dispersiya – 400, ümumi dispersiya – 1000. Empirik korrelyasiya nisbətini hesablayın

- 0,6
- ✓ 0,77
- 0,80
- 0,75
- 0,4

197. Sığorta təşkilatının mənfəəti üzrə variasiya əmsalinin 20%, mənfəətin orta səviyyəsinin 5 min manat olduğunu bilərək məcmunun dispersiyasını hesablayın (min. manatla)

- 999
- 1020
- ✓ 1000
- 1010

- 1001
198. Regionda olan 10000 nəfər əhalinin 4500 nəfəri kişi, 5500 nəfəri isə qadınlardır. Dispersiyanı müəyyən edin
- √ 0.25
- 0.86
 - 1.22
 - 1.25
 - 0.2
199. Əlaçların hissəsi 60%, əlaç olmayanların hissəsi isə 40%-dir. əlamətin dispersiyasını hesablayın(əmsalla)
- √ 0.24
- 1
 - 1.5
 - 0.41
 - 0.6
200. Əlamətin dispersiyası 19-a, onun fərdi qiymətlərinin orta kvadratı- 100-ə bərabərdir.Orta kəmiyyəti müəyyən edin
- 81
 - 119
- √ 9
- 10
 - 29
201. Məcmu əlamətinin orta kəmiyyətinin 13-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının orta səviyyəsinin 194-ə bərabər olduğunu bilərək variasiya əmsalını hesablayın (faizlə)
- 39
 - 40
- √ 38.5
- 38.7
 - 38
202. Asimmetriya əmsalı 0-dan kiçik olduqda
- asimmetriya yoxdur
 - orta kəmiyyət medianaya bərabərdir
 - asimmetriya sağ tərəflidir
- √ asimmetriya sol tərəflidir
- moda medianaya bərabərdir
203. Nəticə əlamətlərinin sayı 20, orta kəmiyyəti 4, variantların kvadratları cəminin 1600 olduğunu bilərək nəticə əlamətinin dispersiyasını hesablayın
- √ 64
- 40
 - 80
 - 20
 - 10
204. Qruplararası dispersiyanın 10.6, ümumi dispersiyanın isə 15.4 olduğunu qəbul edərək korrelyasiya əmsalını hesablayın (%-lə)
- √ 82.9
- 154
 - 148
 - 145.3
 - 90.2

205. Vahidlərin sayının 10, əmil əlamətinin orta kəmiyyəti 15, əlamətin kvadratları cəminin 2500 olduğunu bilərək əmil əlamətinin dispersiyasını hesablayın
- 23.5
 - 150
 - 250
 - 100
 - ✓ 25
206. Statistik məcmunun orta kvadratik uzaqlaşmasının onun orta səviyyəsinə nisbəti nəyi anladır?
- ✓ variasiya əmsalını
 - variasiya tezliyini
 - variasiya limitini
 - orta xətti variasiyanı
 - variasiya genişliyini
207. 5 statistik məcmu vahidinin kvadratlarının cəminin 250, orta kəmiyyətin 5 olduğunu bilərək orta kvadratik uzaqlaşmanı hesablayın:
- 3
 - 6
 - 4
 - 25
 - ✓ 5
208. Fakültədə bütün müəllimlərin 2%-ni elmi dərəcəsi olmayan müəllimlər təşkil edərsə, dərəcəsi olmayan müəllimlərin orta kvadratik uzaqlaşmasını hesablayın
- 1.16
 - 0.15
 - ✓ 0.14
 - 1.09
 - 1.15
209. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin
- statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olmaması variasiyanın azlığını şərtləndirir
 - ✓ statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması variasiyanın azlığını şərtləndirir
 - statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması kütləvililiyi azaldır
 - statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması variasiyanın artmasını şərtləndirir
 - statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması variasiyanın azlığını şərtləndirmir
210. Qrupda tələbələrin 10%-i sessiyanın nəticələrinə görə kəsə malikdirlər. Dispersiyanı hesablayın
- ✓ 0,09
 - 0,1-ə qədər
 - 0,1-0,25
 - 0,25-0,50
 - 0,50 və çox
211. Hesabi orta – 17-ə, orta kvadratik kənarlaşma – 4.1-ə bərabər olarsa variasiya əmsalını tapın
- 4.9
 - 4.14
 - ✓ 24.1
 - 4.17
 - 21.7
212. Əlamətin dispersiyası 3600, əlamətin variasiya əmsalı isə 50%-dir. Əlamətin orta qiymətini tapın

- 1.3
- 1.9
- 83
- 72
- √ 120

213. Orta xətt uzaqlaşmanın 5,6 man olduğunu bilərək dispersiyanı hesablayın

- √ 49
- 7
- 28.12
- 12.49
- 31.37

214. w

Verilənlər:	işçilərin sayı	əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

Variasiya genişliyini hesablayın

- √ 100
- 30
- 20
- 80
- 50

215. Fərdi qiymətlərin kvadratlarının ortası 78-ə, əlamətin dispersiyası isə-42-yə bərabərdir. Orta kəmiyyətin qiymətini tapın:

- 120;
- 17.
- √ 6;
- 36;
- 11;

216. orta qrupdaxili dispersiya 3, ümumi dispersiya 9 olduğunu bilərək qruplararası dispersiyanı hesablayın

- √ 6
- 3
- 9
- .5
- 2

217. Qruplararası dispersiya 6, orta qrupdaxili 3 olduğunu bilərək ümumi dispersiyanı hesablayın

- √ 9
- 2
- 18
- 3
- .5

218. Kolbasa istehsal edən firmada orta hasilat 5, fərdi hasilat müvafiq olaraq 6, 7, 5, 3, 4 - dir. Dispersiyanı hesablayın

- √ 2
- 5
- 6
- 3
- -2

219. Orta kvadratik uzaqlaşmanın 5-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının çəkilərə hasilinin cəminin 2500-ə bərabər olduğunu bilərək, məcmunun həcmnin hesablayın

- √ 100
- 25
- 5
- -5
- -25

220. Orta kvadratik uzaqlaşmanın 4-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 256-a bərabər olduğunu bilərək məcmunun həcmnin hesablayın

- √ 16
- 4
- 25
- 15
- -16

221. Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 256-a, məcmunun həcmnin 16-a bərabər olduğunu bilərək dispersiyanı hesablayın

- √ 16
- -4
- 5
- 10
- 4

222. Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 100-ə, məcmunun həcmnin 25-ə bərabər olduğunu bilərək dispersiyanı hesablayın

- √ 4
- -4
- 5
- 10
- 16

223. Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 225-ə, məcmunun həcmnin 9-ə bərabər olduğunu bilərək orta kvadratik uzaqlaşmanı hesablayın

- √ 5
- 3
- 4
- 10
- 225

224. Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 100-ə, məcmunun həcmnin 25-ə bərabər olduğunu bilərək orta kvadratik uzaqlaşmanı hesablayın

- √ 2
- 25
- 4
- 8
- 2500

225. Qrupdaxılı dispersiyalar 1.62; 2.65; 5.61; 4.92, ümumi dispersiya 12.4 olduğunu bilərək qruplararası dispersiyanı müəyyən edin

- √ 8.7
- 5.61
- 10.6
- 118.5
- 3.7

226. Vahidlərin sayının 10, amil əlamətinin orta kəmiyyəti 15, əlamətin kvadratları cəminin 2500 olduğunu bilərək amil əlamətinin orta kvadratik uzaqlaşmasını hesablayın

- 23.5
- 150
- 25
- √ 5
- 100

227. Asimmetriya əmsalı 0-dan böyük olduqda

- √ asimmetriya sağ tərəflidir
- asimmetriya yoxdur
- orta kəmiyyət medianaya bərabərdir
- moda medianaya bərabərdir
- asimmetriya sol tərəflidir

228. Orta kvadratik uzaqlaşmanın 2,31 olduğunu bilərək orta xətti uzaqlaşmanı hesablayın

- √ 1.85
- 2.67
- 1.25
- .95
- 1.02

229. Ümumi dispersiyanın 24-yə, orta qrupdaxili dispersiyanın 6-a bərabər olduğunu bilərək, qruplaşdırmanın əsasında duran əlamətin ümumi variasyada rolunu qiymətləndirin (faizlə)

- √ 75
- 40
- 15
- 35
- 25

230. Ümumi dispersiyanın 20-yə, qruplararası dispersiyanın 12-ə bərabər olduğunu bilərək qruplaşdırmanın əsasında duran əlamətdən başqa nəzərə alın bilməyən təsadüfi amillərin ümumi variasyada rolunu qiymətləndirin (faizlə)

- √ 40
- 41
- 25
- 45
- 60

231. Düzgün olan variantı göstərin

- √ iki məcmunun orta kəmiyyətinin eyni olması, onların variyasiyasının da eyni olmasını şərtləndirmir
- iki məcmunun orta kəmiyyəti ilə onun variyasiyası arasında asılılıq yoxdur
- iki məcmunun orta kəmiyyətinin eyni olması, orta kəmiyyətin real olmasını şərtləndirir
- iki məcmunun variyasiyasının eyni olması, orta kəmiyyətin real olmasını şərtləndirir
- iki məcmunun orta kəmiyyətinin eyni olması, onların variyasiyasının da eyni olmasını şərtləndirir

232. Verilənlən göstəricilərdən hansı qruplaşdırma əlaməti ilə nəticə əlaməti arasındakı əlaqənin sıxlığını səciyyələndirir?

- Orta illiki artım
- Nisbi dəyişmə
- ✓ Korrelyasiya nisbəti
- Variasiya genişliyi
- Elastiklik əmsalı

233. Qruplar daxilində variantlar arasında fərq yoxdursa qruplararası dispersiya nəyə bərabərdir?

- Sıfırla vahid arasında dəyişir
- Qrup dispersiyalarının orta səviyyəsinə
- ✓ Ümumi dispersiyaya
- Sıfır
- Vahidə

234. 1, 3, 5, 7 rəqəm sırası üçün orta xətti kənarlaşmanı tapın

- ✓ 2
- 1
- 7
- 8
- 4

235. Verilmiş məlumat dəsti üzrə variasiya genişliyini hesablayın. 2,1,3,5,4,6,6,7,2,10

- ✓ 9
- 4
- 3
- 8
- 7

236. Verilən məlumat dəsti üzrə dispersiyanı hesablayın. 1, 2, 4, 1

- ✓ 1.5
- -1.5
- 2.5
- 3
- 2

237. Verilən məlumat dəsti üzrə dispersiyanı hesablayın. 1,4,1

- 3
- 5
- ✓ 2
- -2
- 6

238. Çəkilərin cəminin 500-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının çəkilərə hasilinin cəminin 2500-ə bərabər olduğunu bilərək, dispersiyanı hesablayın

- ✓ 5
- 25
- -.02
- .02
- -5

239. Dispersiyanın 2-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının çəkilərə hasilinin cəminin 100-ə bərabər olduğunu bilərək, məcmunun həcmi hesablayın

- ✓ 50
- -200

- 200
- 2
- -50

240. Orta kvadratik uzaqlaşmanın 3-ə, çəkilərin cəminin 100-ə bərabər olduğunu bilərək, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəkilərə hasilinin cəminin hesablayın

- -900
- -300
- √ 900
- -90
- 3

241. Dispersiyanın 5-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 125-ə bərabər olduğunu bilərək, məcmunun həcmnin hesablayın

- 125
- 10
- √ 25
- -25
- 5

242. Orta kvadratik uzaqlaşmanın 5-ə, məcmunun həcmnin 100-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin hesablayın

- 20
- -5
- √ 2500
- 10
- 250

243. Qrupların sayının 7-yə, fasilənin kəmiyyətinin 6-ya bərabər olduğunu bilərək variasiya genişliyini hesablayın

- √ 42
- 6
- 7
- 67
- 76

244. Orta qrupdaxılı dispersiyanın 15, ümumi dispersiyanın 55 olduğunu bilərək determinasiya əmsalını hesablayın

- √ 72.7
- 55
- 27.3
- 366.7
- 40

245. Variasiya əmsalının 30 %, orta kəmiyyətin 15 kg olduğunu bilərək dispersiyanı hesablayın

- √ 20.25
- 12.35
- 45
- 15.24
- 30.15

246. Əlaçı tələbələrin hissəsi 18%-dir. Hissənin orta kvadratik uzaqlaşmanı hesablayın (faizlə)

- √ 38.4
- 42.4
- 30.5

- 14.76
- 82

247. Əlamətin ümumi dispersiyası 12,1-ə, orta qrupdaxılı dispersiyası isə 3-ə bərabərdir. Empirik determinasiya əmsalını hesablayın

- .81
- ✓ .75
- .79
- .85
- .62

248. İşçilərin iş stajının dispersiyası 9-a, variasiya əmsalı isə 30%-ə bərabərdir. Orta iş stajını hesablayın

- ✓ 10
- 2
- 15
- 20
- 30

249. İşçilərin orta iş stajı 5 ilə bərabərdir. İş stajının dispersiyası 4-ə bərabərdir. Variasiya əmsalını hesablayın (faizlə)

- ✓ 40
- 28
- 30
- 80
- 50

250. Dispersiyanın hansı növü nəticə əlamətinə qruplaşdırma əlamətinin təsirini səciyyələndirir

- qrupdaxili
- orta qrupdaxili
- ümumi və orta qrupdaxili dispersiya
- ümumi
- ✓ qruplararası

251. 10 statistik məcmu vahidinin kvadratlarının cəminin 500, orta kəmiyyətinin 5 olduğunu bilərək orta kvadratik uzaqlaşmasını hesablayın

- ✓ 5
- 10
- 12
- 8
- 3

252. Fərdi qiymətlərin kvadratlarının ortası 78-ə, əlamətin dispersiyası isə 42-yə bərabərdir. Orta kəmiyyətin qiymətini tapın

- 36
- 17
- 11
- 120
- ✓ 6

253. Əlamətin variasiya əmsalı 25%-ə, orta kəmiyyəti isə 20-yə bərabərdir. Əlamətin orta kvadratik uzaqlaşmasını tapın

- 12
- 1.56
- 625
- 25
- ✓ 5

254. Əlamətin variasiya əmsalı 25%-ə, orta kəmiyyəti isə 20-yə bərabərdir. Əlamətin dispersiyasını tapın

- .64
- √ 25
- 1.56
- 144
- 625

255. 1, 3, 5, 7 rəqəm sırası üçün variasiya genişliyini tapın

- 3
- 5
- 1
- 7
- √ 6

256. Əlamətin hissəsi haqqında məlumatlar olmadıqda dispersiyanın qiyməti götürülür

- √ .25
- .9
- .1
- .24
- .16

257. Qruplararası dispersiyanın 55.0, ümumi dispersiyanın 70.0 olduğunu bilərək əlaqənin sıxlığını təyin edin

- əmsal 0-a bərabərdir
- funksional əlaqədir
- √ sıx əlaqə var
- əlaqə yoxdur
- zəif əlaqə var

258. Orta qrupdaxili dispersiya – 400, ümumi dispersiya – 1000 olarsa, Empirik korrelyasiya nisbətini hesablayın

- 65.32%;
- √ 77.46%;
- 60.00%;
- 82.36%;
- 70.00%.

259. Əlamətin dispersiyası 625, əlamətin variasiya əmsalı isə 32 %-dir. Əlamətin orta qiymətini tapın

- 65.25
- 85.32
- 68.2
- √ 78.1
- 62.2

260. Variasiya əmsalı 35%-ə, orta kəmiyyəti isə 30-a bərabərdir. Orta kvadratik uzaqlaşmanı tapın

- 32.12
- √ 10.5
- 10.92
- 23.65
- 12.65

261. Qruplararası dispersiya ümumi dispersiyanın 18%-ni təşkil edir. (0,01 dəqiqliyi ilə) empirik korrelyasiya nisbətini hesablayın

- √ 42.43%;
- 35.12%;
- 35.68%;

- 78.32%
- 82.00%

262. Variasiya əlaməti – bu əlamət

- Məcmu vahidlərin mütləq sayını xarakterizə edir
- Heç biri
- Məcmu vahidlərinin nisbi sayını xarakterizə edir
- ✓ Qiymətlərin bir-birindən fərqlənməsini xarakterizə edir
- Faizlə və ya əmsalla ifadə olunur

263. Ümumi dispersiya göstərir

- Qrup daxilində fəaliyyət göstərən bütün şərt və səbəblər hesabına nəticə əlamətinin tərəddüdü
- Təsadüfi variyasiyanı
- ✓ Statistika məcmusunda fəaliyyət göstərən bütün şərt və səbəblər hesabına nəticə əlamətinin tərəddüdü
- Qrup əlaməti hesabına nəticə əlamətinin tərəddüdü
- Qruplaşdırmanın əsasında duran amil əlamətinin təsiri nəticəsində əlamətin variyasiyasını

264. Tələbələr arasında əlaçların hissəsi 8%-dir. Əlaçların hissəsinin dispersiyası və orta kvadratik uzaqlaşması nəyə bərabərdir?

- 0,628; 0,932
- 0,097; 0,052
- 0,920; 0,959
- ✓ 0,074; 0,271
- 0,500; 0,707

265. Rayonun 10000 nəfərindən 4500-ni kişilər, 5500 isə qadınlar təşkil edir. Alternativ əlamətin dispersiyasını müəyyən edin

- .02
- .19
- .27
- ✓ .25
- .14

266. Qrup dispersiyaları 6,1; 6,5 və 7,2 min manat təşkil edir. Əlamətin çəkiliyi uyğun olaraq 9,10 və 11-dir. Orta qrupdaxili dispersiyanı tapın

- ✓ 6.63
- .66
- .76
- 7.76
- 6.6

267. Səhmdar cəmiyyətində 200 fəhlə briqdası vardır. Peşə xəstəliyi olan fəhlələrin çəkisini müəyyənləşdirmək məqsədilə müayinə keçirilmişdir. Məlumdur ki, hissə üçün seriyalararsı dispersiya 225-ə bərabərdir. Seçmənin xətasının 5 %-dən çox olmaması şərti ilə 0,954 ehtimalla briqadaların zəruri sayını hesablayın:

- ✓ 31;
- 25.
- 45;
- 50;
- 40;

268. Şəhərin 100 turist agentliyində mexaniki seçmə metodu ilə reallaşdırılmış biletlərin orta aylıq sayının müayinəsi keçirilməlidir. 0,683 ehtimalla xəta 3 bilet olarsa, müayinə məlumatları əsasında dispersiya 225 – ə bərabərdirsə seçmənin zəruri sayını müəyyənləşdirin:

- 25;
- 38.
- 40;
- 30;

- ✓ 20;
269. Regionun 80 müəssisəsində mexaniki seçmə metodu ilə satılmış məhsulun orta aylıq müayinəsi keçirilməlidir. 0,683 ehtimalla xəta 3-dən çox olmaması şərti ilə, müayinə məlumatları əsasında dispersiya 115-ə bərabədirsə seçilənlərin zəruri sayını müəyyənləşdirin:
- 25
 - 11
 - 18
 - 10
 - 10
 - ✓ 13
270. Şəhər telefon şəbəkəsində 100 müayinə nəticəsində telefon danışıqlarının orta müddətinin 4 dəq, orta kvadratik uzlaşmasının isə 2 dəq olması müəyyənləşdirilmişdir: 0,954 ehtimalla telefon danışıqlarının müddətini tapın:
- ✓ 3.6-dən 4,4 dək
 - 3,6-dən 4,0 dək
 - 0,4-dən 4,4 dək
 - 0,4-dən 3,6 dək
 - 4,0-dən 4,4 dək
271. Bankda hesablaşmaların sürətini müəyyən etmək üçün təsadüfi qaydada 100 ödəmə sənədi seçilmişdir. Bu zaman hesablaşmanın orta müddəti 22 gün. Orta kvadratik uzaqlaşması 6 günə bərabər olmuşdur. Bu məlumatlara əsasən 0.954 ehtimalla hesablaşmaların orta müddətinin etibarlı intervalını tapın.
- $2.8 \leq p \leq 23.2$
 - $8 \leq p \leq 13$
 - $0.8 \leq p \leq 3.2$
 - ✓ $20.8 \leq p \leq 23.2$
 - $7 \leq p \leq 12$
272. 0,997 ehtimalla xətanın həcmnin 25 manatdan yüksək olmaması, əmək haqqının orta kvadratik kənarlaşmasının 100 manat olması halında orta əhəmiyyətinin təsadüfi seçmə qaydasında müəyyən etmək üçün zavodun neçə fəhləsini müşahidəyə cəlb etmək lazımdır?
- 180
 - 70
 - 80
 - 71
 - ✓ 144
273. Seçmə tədqiqatı əsasında regionun əhalisinin hər nəfərinə düşən gəliri 0.954 ehtimalla ($t=2$) 2400 manatla, 2600 manat aralığına düşüyü müəyyən olunmuşdur. 0.683 ehtimalla hər nəfərə düşən gəlirin həddlərini müəyyənləşdirin.
- 2400-2550
 - 2400-2500
 - 2600-2700
 - ✓ 2450-2550
 - 2450-2600
274. Bir şəhərin 5 min ailəsindən təsadüfi təkrar qaydada neçəsini seçmək lazımdır ki, 0.997 ($t=3$) ehtimalla seçmənin orta xətasının son həddi 1 nəfəri, orta kvadratik uzaqlaşması 5 nəfəri ötməsin
- ✓ 225
 - 150
 - 205
 - 250
 - 200
275. Səhmdar cəmiyyətində peşə xəstəliyi olan fəhlələrin çəkisini müəyyənləşdirmək məqsədilə təkrar seçmə həyata keçirilmişdir. Bu zaman hissə üçün dispersiya 115-ə bərabər olmuşdur. Seçmənin xətasının 6%-dən çox olmaması şərti ilə 0,954 ($t=2$) ehtimalla seçilənlərin zəruri sayını hesablayın.

- 11
- 12
- √ 13
- 14
- 10

276. Seçmə tədqiqatı əsasında regionun əhalisinin hər nəfərinə düşən gəliri 0.954 ehtimalla 2050 manatla, 2150 manat aralığına düşdüyünü bilərək, seçmənin orta xətasını hesablayın.

- √ 25
- 200
- 150
- 100
- 50

277. Seçilənlərin sayının 5 ədəd olduğunu bilərək əlamətin hissəsi üçün seçmənin orta xətasını müəyyən edin (əmsalla).

- √ 0.22
- 0.8
- 0.5
- 0.30
- 0.16

278. 36 seçilmiş vahiddən 90%-i I növdədir. 0.954 ehtimalla bütün partiyada I növün xüsusi çəkisinin son həddini müəyyən edin.

- 42158
- 130.9
- 132.4
- 0.2
- √ 0.1

279. Seçmə metodu ilə əhalinin mənzil şəraitinin öyrənilməsi nəticəsində müəyyən olunmuşdur ki, sosial normativlərə uyğun mənzillə təmin edilməyən insanların xüsusi çəkisi 25%, seçmənin orta xətası 3% olmuşdur. Etibarlılıq əmsalının 3 qiymətində ümumi məcmu üçün yuxarı həddi hesablayın.

- √ 34%,
- 25%,
- 15%,
- 35%,
- 25%,

280. Firmanın istehsal etdiyi 16000 ədəd məhsulun 1600-ü təsadüfi təkrar olmayan qaydada seçilmiş və onun 40 ədədinin zay məhsul olduğu müəyyən olunmuşdur. 0.997 ehtimalla bütün məhsul üzrə zay məhsulun etibarlılıq intervalını tapın.

- $2.4\% \leq p \leq 3.6\%$
- $8.6\% \leq p \leq 31.4\%$
- $p \leq 3.4\%$
- $1.4\% \leq p \leq 5.6\%$
- √ $1.4\% \leq p \leq 3.6\%$

281. Bir firmanın 1000 işçisinin yaşını öyrənmək üçün onlardan neçəsini seçmək (təkrar qaydada) lazımdır ki, seçmə dispersiya 54, 0.954 ehtimalla seçmənin xətasının son həddi 1 ildən çox olmasın.

- 159
- 156
- 253
- √ 216
- 140

282. Seçmənin xətasının son həddi 1%, orta kvadratik kənarlaşma – 5%-dir. 0,954 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin:

- 170 vahid
- ✓ 100 vahid;
- 200 vahid;
- 80 vahid;
- 250 vahid;

283. Seçmənin xətasının son həddi – 2%, dispersiya -25-ə bərabərdir.0,997 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin:

- 33 vahid
- ✓ 56 vahid;
- 25 vahid;
- 112 vahid;
- 112 vahid;

284. Seçmə xətasının 1-dən çox olmaması, dispersiyanın 144-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. (t=2)

- 36
- ✓ 576
- 123
- 144
- 598

285. Seçmə xətasının 0,1-dən çox olmaması, dispersiyanın 1,44-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. (t=1)

- 113
- 153
- 123
- ✓ 144
- 198

286. Xətanın son həddinin 0,1-dən çox olmaması və dispersiyanın isə 2,25-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. (t=1)

- 312
- 287
- 253
- 213
- ✓ 225

287. 0,954 ehtimalla 2% dəqiqliklə qeyri-standart məhsulun hissəsinin təkrar qayda ilə müayinəsi üçün neçə ədəd məhsul lazımdır. Sınaq müayinəsi zamanı qeyri-standart məhsulun hissəsi təqribən 10%-ə bərabərdir.

- 18
- ✓ 900;
- 439;
- 81
- 400

288. Verilənlərdən hansı təsadüfi təkrar olmayan seçmənin əsas xüsusiyyətlərinə aiddir?

- təsadüfi təkrar olmayan seçmənin xətasının hesablanması
- seçmə prosesi başa çatana qədər baş məcmu vahidlərinin sayının azalması
- ✓ baş məcmu vahidlərinin seçmə məcmuna bir dəfə düşmə ehtimalının saxlanması
- seçmə prosesində ən kiçik kvadratlar metodunun tətbiqi
- təsadüfi təkrar olmayan seçmədə subyektivliyə üstünlük verilməsi

289. Seçmənin xətasının son həddi 5%, dispersiya 50-ə bərabərdir.0,997 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin:

- 13
- 25
- 50

- 30
- ✓ 18

290. Seçmənin xətasının son həddi 2%, orta kvadratik kənarlaşma 5%-dir. 0,683 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin

- 170
- 150
- ✓ 100
- 200
- 70

291. Verilənlərdən hansı təsadüfi təkrar seçmənin əsas xüsusiyyətlərinə aiddir

- təsadüfi təkrar seçmənin təsadüflüklə əlaqəsinin aradan qaldırılması.
- ✓ baş məcmu vahidlərinin seçmə məcmuna bir neçə dəfə düşmə ehtimalının saxlanması,
- seçmə prosesi başa çatana qədər baş məcmu vahidlərinin sayının azalması,
- təsadüfi təkrar seçmənin təkrar olmayan seçmə ilə əlaqələndirilməsi,
- təsadüfi təkrar seçmənin digər statistik metodlarla uzlaşdırılması,

292. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- ✓ representativliyin təmin edilməsi seçmə müşahidəsinin dəqiqliyini artırır,
- subyektivliyə yol verilməsi seçmə müşahidəsinin dəqiqliyini artırır,
- baş məcmuda eyninövlü olmaması seçmə müşahidəsinin dəqiqliyini artırır,
- baş məcmuda vahidlərin növbəliliyinin təmin edilməsi seçmə müşahidəsinin dəqiqliyini artırır,
- seçmə məcmunun formalaşmasının təsadüflüklə əlaqəsi yoxdur

293. Verilənlərdən hansı seçməyə xas olan xətdir?

- Təsadüfi;
- Orta xəta.
- ✓ Representativ;
- Sistematik;
- Qeyd;

294. Tipik seçmə zamanı seçmə xətasının qiyməti az olur. Çünki onu hesablayarkən istifadə olunur:

- Əlamətin ümumi dispersiyadan;
- ✓ Orta qrupdaxili dispersiyadan;
- Qruplararası dispersiyadan;
- Qrupdaxili dispersiyadan;
- Heç birindən

295. Seçmə müşahidəsinin məlumatlarına görə hər hansı orta kəmiyyət hesablanır. Əgər ehtimal yüksəlsə, xətanın son həddi hansı istiqamətdə dəyişər?

- ✓ Artar;
- heç biri
- o-ra bərabərləşər;
- Dəyişməz;
- Azalar;

296. Seçmə xətasının həcmi asılıdır:

- Heç birindən
- Parametrin özünün həcmindən;
- Vahidlərin ifadə formasından;
- ✓ Seçmənin həcmindən;
- Parametrin ölçülmə vahidlərindən;

297. Ehtimal qiymətinin yüksəlməsi:
- Heç biri
 - ✓ Seçmə xətasını artırır;
 - Seçmə xətasını azaldar;
 - 0-ra bərabər edər;
 - Dəyişdirməz;
298. Etibarlılıq qiyməti 3 seçilənlərin sayı 100, dispersiyanın qiyməti 225 olduğu halda, xətanın son həddini hesablayın:
- ✓ 4.5;
 - 2.5;
 - 1.8;
 - 1.5;
 - 2.8;
299. Əgər baş məcmudan seçməyə elementlər püşkatma yolu ilə seçilirsə, onda bu:
- Kombinasional seçmə
 - ✓ Təsadüfi seçmə;
 - Seriyalı seçmə;
 - Mexaniki seçmə;
 - Tipik seçmə;
300. Əlamətin dispersiyası artarsa, representativ xətanın orta qiyməti necə dəyişər ?
- Asılılıq yoxdur
 - Dəyişməz
 - Azalar
 - ✓ Artar
 - 0 – ra bərabər olar
301. Xətanın son həddinin 0,5-dən çox olmaması və dispersiyanın isə 1,25-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. ($t=3$)
- 25
 - ✓ 45
 - 15
 - 35
 - 55
302. Seçmə xətasının 0,2-dən çox olmaması, dispersiyanın 2,45-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. ($t=2$)
- ✓ 245
 - 240
 - 115
 - 225
 - 144
303. Seçmə xətasının son həddi 2%, dispersiya 25% olduğunu bilərək, 0.997 ehtimalla seçilənlərin zəruri sayını müəyyən edin.
- ✓ 56 vahid;
 - 90 vahid.
 - 78 vahid;
 - 50 vahid;
 - 10 vahid;
304. Verilənlərdən hansı seçmə müşahidəsində təsadüfi representativ xətanın minimuma endirilməsini təmin edir?
- mütləq və nisbi xətanı fərqləndirmək,
 - birbaşa xətanı nəzərə almamaq.

- ✓ seçilənlərin sayını artırmaq,
- nisbi xətanı düzgün hesablamaq,
- mütləq xətanı nisbi xəta ilə əlaqələndirmək,

305. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- ✓ seçmə vahidlərinin sayının kütləviliyi seçmə müşahidəsinin dəqiqliyinin artırır,
- seçmə prosesində ümumi məcmunun göstəriciləri ilə seçmə məcmunun göstəriciləri arasında fərq olmur.
- seçmə vahidlərinin sayının az olması seçmə müşahidəsinin dəqiqliyini artırır,
- seçmə məcmunun formalaşmasının təsadüflüklə əlaqəsi yoxdur,
- seçmə məcmunun eyninövlüyü ümumi məcmunun eyninövlüyündən asılı deyildir,

306. q

Verilmiş qiymətlər halında seçmə xətasının son həddini tapın:

$$t=2, n=100, \sigma = 5$$

- ✓ 1
- 2.5
- 3.5
- 2
- 10

307. Seçmə metodunun fundamental prinsipi hansıdır

- Baş məcmudan bütün vahidlərin öyrənilməsi
- Seçməyə düşən bütün elementlərin öyrənilməsi
- ✓ Baş məcmudan seçmə elementlərin seçilməsinin təsadüflüyü
- Seçməyə düşən elementlərin bir hissəsinin öyrənilməsi
- Baş məcmudan seçməyə elementlərin seçilməsinin istiqamətləndirilməsi

308. Kiçik seçmə – həcmi

- 30-dan çoxdur
- 50 vahiddir
- ✓ 30 vahiddən çox deyildir
- 100-ə qədərdir
- 100-dən çoxdur

309. Nəticə əlamətinin orta qiymətinin 87,5 amil əlamətinin orta qiymətinin 11,8, a1 parametrinin 1,87 olduğunu bilərək elastiklik əmsalını hesablayın:

- ✓ 0.25
- 0.35
- 0.68
- -38
- -0.16

310. Verilən metodlardan hansı hadisələr arasındakı əlaqənin mövcudluğu və istiqamətini müəyyənləşdirməyə imkan verir?

- Orta kəmiyyətlər;
- Korrelyasiya.
- ✓ Reqressiya;
- Qruplaşdırma;
- Indeks;

311. Verilmiş qiymətlər halında hissə üçün seçmə xətasının son həddini tapın: $t=2, n=100, .$

- ✓ 1
- 42038
- 3
- 42065
- 42126

312. Amil əlamətinin 1 faiz dəyişməsi hesabına nəticə əlamətinin orta hesabla neçə faiz dəyişməsinə xarakterizə edən göstərici necə adlanır?

- 1 % nisbi artımın mütləq qiyməti;
- korrelyasiya nisbəti
- empirik korrelyasiya əmsalı;
- assosiasiya əmsalı;
- ✓ elastiklik əmsalı;

313. Reklama məsrəflər və satışın həcmi haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

x	y
3	11
4	1
5	9
9	8
14	3

Əlaqənin sıxlığını müəyyənləşdirin:

- -0.78
- ✓ -0.37
- 0.56
- 0.7
- 0.87

314. Uyğun gələn işarələrin sayının 8, uyğun gəlməyən işarələrin sayının 3 olduğunu qəbul edərək əlaqənin sıxlığını müəyyən edin.

- ✓ 0.45
- 42005
- 0.5
- 1.0
- 0.60

315. düzxətli əlaqə modeli $\bar{y} = 20.2 + 2.46X$ kimidir

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
<u>Yekun</u>	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 1-ci fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

- 29.58
- 19.98
- ✓ 25.12
- 21.28
- 31.18

316. düzxətli əlaqə modeli $y = 20.2 + 2.46X$ kimidir

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
<u>Yekun</u>	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 2-ci fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

- 31.48
- ✓ 27.58
- 29.98

- 24.28
- 25.12

317. v

$\bar{x} = 20$ $\bar{y} = 10$ $E = 0,8$ olarsa, a_0 ve a_1 parametrlərini tapın :

- $a_0 = 7$ $a_1 = 0,7$
- ✓ $a_0 = 2$ $a_1 = 0,4$
- $a_0 = 5$ $a_1 = 0,5$
- $a_0 = 5$ $a_1 = 0,4$
- $a_0 = 5$ $a_1 = 0$

318. b

$\bar{x} = 40$ $E = 0,8$ $\bar{y} = 10$ olarsa, a_1 – parametrlərini tapın :

- 2
- 1
- 0.7
- ✓ 0.2
- 1.3

319. $\sum x = 500$ $\sum xy = 1800$ $\sum y = 30$ $\sum x^2 = 29000$ $\sum y^2 = 130$ $n = 10$ Korrelyasiya əmsalını qiymətinin tapın : (0,01 dəqiqliklə)

- .8
- ✓ .75
- .3
- .59
- .95

320. Bir işləyəne əmək məhsuldarlığı və hazır məhsul istehsalı arasında reqressiya tənliyi aşağıdakı kimi olmuşdur. $y = 2,02 + 0,79x$ bu o deməkdir ki məhsul istehsalının 1 manat artması zamanı bir işləyəne orta hesabla əmək məhsuldarlığı _____ artar.

- ✓ 0.79 manat
- 79.6 manat
- 2 dəfə
- 2.79 manat
- 2.2 manat

321. Amil əlamətinin orta kəmiyyəti 3, nəticə əlamətinin orta kəmiyyəti 2, amil və nəticə əlamətlərinin hasilinin orta kəmiyyəti 6.8, amil əlamətinin dispersiyası 0.25, nəticə əlamətinin dispersiyasının isə 4 olduğunu bilərək korrelyasiya əmsalını hesablayın.

- ✓ 0.8
- 0.5
- 0.9
- 0.7
- 0.6

322. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- Fexner əmsalı amil və nəticə əlamətlərinin ayrı-ayrı qiymətlərinin onların kvadratlarının cəmindən kənarlaşmalarını göstərən işarələrin müqayisəsi əsasında hesablanır,

- Fexner əmsalı amil və nəticə əlamətlərinin ayrı-ayrı qiymətlərinin kvadrat kökündən alınan işarələrin müqayisəsi əsasında hesablanır.
- √ Fexner əmsalı amil və nəticə əlamətlərinin ayrı-ayrı qiymətlərinin onların orta kəmiyyətindən kənarlaşmalarını göstərən işarələrin müqayisəsi əsasında hesablanır,
- Fexner əmsalı amil və nəticə əlamətlərinin ayrı-ayrı qiymətlərinin kvadratlarının cəmindən alınan işarələrin müqayisəsi əsasında hesablanır,
- Fexner əmsalı amil və nəticə əlamətlərinin orta kəmiyyətinin müqayisəsi əsasında hesablanır,

323. İkidən çox atributiv əlamətlər arasında əlaqənin sıxlığını ölçmək üçün hansı əmsaldan istifadə edilir?

- K.Pirsonun qarşılıqlı qovuşma və assosiasiya əmsalından,
- kontingensiya və konkordasiya əmsalından
- belə əmsal yoxdur.
- assosiasiya və konkordasiya əmsalından,
- √ K.Pirsonun qarşılıqlı qovuşma əmsalından,

324. Reqrressiya tənliyinin qurulması zamanı tənliyin parametrlərini tapmaq üçün statistikada hansı usuldan istifadə olunur?

- √ Ən kiçik kvadratlar üsulu
- Korrelyasiya üsulu
- Qrafik usulu
- İndeks üsulu
- Qruplaşdırma üsulu

325. Qoşa korrelyasiyanın xətti əmsalı 0,68-ə bərabərdir. Determinasiya əmsalının səviyyəsini tapın:

- √ 46,24%;
- 82,46%;
- .4424
- 68,0%;
- 147,06%;

326. Xətti korrelyasiya əmsalının qiyməti 0,74 olarsa, determinasiya əmsalını tapın:

- .877
- .453
- .74
- √ .548
- .825

327. Empirik korrelyasiya nisbətinin qiymətləndirilməsi hansı cədvəl əsasında aparılır :

- √ Çeddok
- Vurma
- Leqarifmik
- Pifaqor
- Mendeleyev

328. Əlamətlər arasında əlaqənin determinasiya əmsalı 82%-dir. Korrelyasiya əmsalı nəyə bərabərdir?

- √ 0.905
- 1.000
- 0.820
- 0.591
- 0.180

329. 12 səviyyədə ibarət olan dinamika sırasında neçə beşillik sürüşkən orta kəmiyyət hesablamaq olar:

- √ 8
- 12
- 6

- 5
- 3

- 330.** İki amil arasındakı əlaqənin reqressiya modeli $\hat{y}_x=75+15\cdot X$ kimi alınmışdır. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətinin orta hesabla 75 vahid artırır,
 - əlamətlər arasındakı əlaqə əyrixətlidir,
 - amil əlaməti 15 vahid artır.
 - nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətini orta hesabla 15 vahid artırır,
 - ✓ amil əlamətinin bir vahid artması nəticə əlamətinin orta hesabla 15 vahid artırır,
- 331.** İki amil arasındakı əlaqənin reqressiya modeli $\hat{y}_x= -2.5+3\cdot X$ kimi alınmışdır. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:
- ✓ amil əlamətinin bir vahid artması nəticə əlamətinin orta hesabla 3 vahid artırır,
 - amil əlaməti 3 vahid artır.
 - əlamətlər arasındakı əlaqə əyrixətlidir,
 - nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətini orta hesabla 3 vahid artırır,
 - nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətinin orta hesabla 2.5 vahid azaldır,
- 332.** İki amil arasındakı əlaqənin reqressiya modeli $\hat{y}_x= 0.5-2\cdot X$ kimi alınmışdır. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətinin orta hesabla 2 vahid azaldır,
 - amil əlaməti 2 vahid azalır.
 - əlamətlər arasındakı əlaqə düzxətlidir,
 - nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətini orta hesabla 0.5 vahid artırır,
 - ✓ amil əlamətinin bir vahid artması nəticə əlamətinin orta hesabla 2 vahid azaldır,
- 333.** İki alternativ əlamət arasındakı əlaqənin sıxlığı hansı əmsalların köməyi ilə qiymətləndirilir?
- empirik determinasiya və elastiklik əmsalları,
 - Cuprovun qarşılıqlı qovuşma və empirik determinasiya əmsalları,
 - Fexner və xətti reqressiya əmsalları,
 - ✓ assosasiya və kontingensiya əmsalları
 - Pırsonun qarşılıqlı qovuşma və konkordasiya əmsalları.
- 334.** İki əlamət arasındakı xətti asılılığın sıxlığını səciyyələndirən göstərici statistikada necə adlanır?
- empirik determinasiya əmsalı.
 - empirik korrelyasiya əmsalı,
 - ✓ qoşa (xətti) korrelyasiya əmsalı,
 - qoşa (xətti) mütləq dəyişmə əmsalı,
 - elastiklik əmsalı,
- 335.** Biramilli düzxətli reqressiya modelinin parametrinin iqtisadi şərhini verərkən hansı əmsaldan istifadə edilir?
- belə əmsal yoxdur.
 - elastiklik və kontingensiya əmsalından
 - konkordasiya və elastiklik əmsalından,
 - assosasiya əmsalından,
 - ✓ elastiklik əmsalından,
- 336.** Reqressiya tənliyini qurmaq üçün aşağıdakı şərt ödənilməlidir:
- Hər iki əlamət keyfiyyət əlaməti olmalıdır;
 - ✓ Hər iki əlamət kəmiyyət əlaməti olmalıdır;
 - Yalnız amil əlaməti kəmiyyət əlaməti olmalıdır;
 - Yalnız nəticə əlaməti kəmiyyət əlaməti olmalıdır ;
 - Yalnız amil əlaməti keyfiyyət əlaməti olmalıdır.
- 337.** Orta qrupdaxili dispersiya xarakterizə edir:

- Amil əlamətinin təsiri altında öyrənilən əlamətin kəmiyyətində yaranan fərqləri;
- Nəticə əlamətinin variasiyasını;
- Bütün amillərin təsiri nəticəsində ümumi variasiyanı;
- ✓ Təsadüfə variasiyanı;
- Qruplaşdırma əlamətinin variasiyasını

338. Determinasiya əmsalı aşağıdakı aralıqların hansında qiymət alır:

- (3;5)
- (1;10)
- (-1;0)
- (-1:+1)
- ✓ {0:+1}

339. Ən kiçik kvadratlar üsulu istifadə olunur:

- Əlaqə sıxlığının kəmiyyət qiymətləndirilməsi üçün;
- Əlaqənin mövcudluğunu aşkarlamaq üçün;
- Əlaqənin analitik ifadəsi üçün;
- Əlaqənin mövcudluğunu müəyyənləşdirmək üçün;
- ✓ Regressiya tənliyinin parametrlərinin qiymətləndirilməsi üçün;

340. Əgər iki keyfiyyət əlamətləri arasında əlaqə sıxlığı ölçülürsə, onda bu göstəricilərin hansından istifadə olunmur?

- Kontingensiya əmsalı;
- Ranq korrelyasiya əmsalı
- ✓ Xətti korrelyasiya əmsalı;
- Çuprovun qarşılıqlı qovuşma əmsalı;
- Assosiasiya əmsalı;

341. Korelyasiya əmsalının verilən qiymətlərindən hansı əlaqənin daha sıx olduğunu göstərir?

- 0.781
- -0.0981
- -0.681
- 0.456
- ✓ -0.981

342. Bir neçə əlamət arasında əlaqənin istiqaməti və sıxlığını hansı əmsal xarakterizə edir?

- Konkordasiya əmsalı;
- ✓ Çoxluq korrelyasiya əmsalı;
- Ranq korrelyasiya əmsalı;
- Qoşa korrelyasiya əmsalı;
- Xüsusi korrelyasiya əmsalı;

343. Statsitik asılılıq:

- Əlamətin bir qiymətinə 2 qiyməti uyğun gəlir;
- Əlamətin bir qiymətinə digər əlamətin yalnız bir qiyməti uyğun gəlir;
- ✓ Əlamətin bir qiymətinə nəticə əlamətinin orta qiyməti uyğun gəlir;
- Əlamətin bir qiymətinə digər əlamətin müəyyən qiymətləri uyğun gəlir;
- Əlamətin qiyməti ilə nəticə əlaməti arasında asılılıq yoxdur

344. Korrelyasiya əlaqəsi – bu:

- Nəticə əlamətinin yalnız bir amil əlamətindən asılılığıdır
- Nəticə əlamətinin qiyməti amil əlamətindən asılı deyil;
- Nəticə əlamətinin bir neçə qiymətinə uyğun gələn səbəb asılılığıdır;

- ✓ Nəticə əlamətinin orta qiymətinin amil əlamətinin dəyişməsindən asılılığıdır;
- Müşahidələrin çoxluğu halında səbəb asılılığının növüdür;
- 345.** Istiqamətinə görə əlaqələr necə olur?
- Xətti;
 - Qeyri-xətti.
- ✓ Düz;
- Mülayim;
 - Düz xətti;
- 346.** İki əlamət arasındakı əlaqənin istiqamətini və sıxlığını hansı əmsal xarakterizə edir?
- Konkordasiya əmsalı;
- ✓ Qoşa korrelyasiya əmsalı;
- Xüsusi korrelyasiya əmsalı;
 - Çoxluq korrelyasiya əmsalı;
 - Ranq korrelyasiya əmsalı.
- 347.** Aşağıdakılardan hansı funksional əlaqənin mahiyyətinə uyğun gəlir?
- Bir neçə əlamət arasında əlaqədir;
 - İki əlamət arasında əlaqədir;
- ✓ Amil əlamətinin bir qiymətinə nəticə əlamətinin bir qiyməti uyğun gəlir;
- Amil əlamətinin bir qiymətinə nəticə əlamətinin bir neçə qiyməti uğundur;
 - Riyazi ifadəyə malik olan əlaqədir.
- 348.** Analitik ifadəyə görə əlaqələr hansı əlaqələrə bölünür?
- Tərs əlaqəyə;
- ✓ Əyrixətli və düzxətli əlaqəyə.
- Əyrixətli əlaqəyə;
 - Sıx əlaqəyə;
 - Düzxətli əlaqəyə;
- 349.** Əlaqənin analitik ifadəsi verilən hansı təhlil metodu ilə müəyyənləşdirilir?
- ✓ Reqressiya;
- Yekunlaşdırma;
 - Qruplaşdırma
 - Korrelyasiya;
 - Dinamika.
- 350.** Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin?
- Nisbi artımları topladıqda mütləq artımlar alınır;
- ✓ Əsas artım sürətlərini bir birinə böldükdə müvafiq dövrün silsiləvi artım sürətləri alınır;
- Silsiləvi artım sürəti əmsallarını bir birinə vurduqda 1 faiz nisbi artımın mütləq qiyməti alınır;
 - Artım sürəti əmsallarını topladıqda mütləq artım alınır;
 - Dinamika göstərijilərini vurduqda mütləq dəyişmə alınır.
- 351.** 2012-2015- ci illər üzrə firmanın debitor borcları üzrə silsiləvi qaydada hesablanmış mütləq artımları 5, -6, 3 və 2 olmuşdur. Bunlar əsasında 2012-ci illə müqayisədə 2015-ci ildə firmanın debitor borclarının mütləq artımını müəyyən edin.
- 3
- ✓ 4
- 5
 - 6
 - 2

352. Aylar üzrə məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir.

Aylar	Məhsul istehsalı (ədəd)
1	20
2	25
3	36
4	37
5	52

Verilmiş dinamika sırası:

- Bərabər olmayan fasiləli sırasıdır
- ✓ Bərabər fasiləli sıradır;
- Bərabər fasiləli an dinamika sırasıdır;
- Bərabər olmayan fasilələrlə an dinamika sırası;
- Qeyri-bərabər diskret sıradır

353. Dinamika sırasının orta səviyyəsini hesablayın:

Məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir.

Aylar	Məhsul istehsalı (ədəd)
1	20
2	25
3	36
4	37
5	52

- 39
- 32
- 42
- 36
- ✓ 34

354. İstehsal edilmiş məhsul haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir. Orta illik əmək məhsul istehsalını hesablayın:

Aylar	Məhsul istehsalı (ədəd)
Yanvar	20
Mart	25
İyul	36
Noyabr	37
Dekabr	52

- ✓ 31.08
- 42.68
- 36.25
- 32.19
- 35.02

355. İstehsal edilmiş məhsul haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir.

Aylar	Məhsul istehsalı (ədəd)
1	20
2	25
3	36
4	37
5	52

Orta mütləq artımı hesablayın:

- 7
- ✓ 8
- 6
- 3
- 5

356. 2007-2010-cu illər üzrə şəxsi istehlakın dəyişimi tempi aşağıdakı cədvəldə verilmişdir.

İllər	Əsas qaydada son istehlakın dəyişimi tempi
2007	-
2008	1.234
2009	0.856
2010	1.029

Bu məlumatlara əsasən 2009-cu illə müqayisədə 2010-cu ildə şəxsi istehlakın dəyişməsinə hesablayın

- 30% azalmışdır
- ✓ 20.2% artmışdır,
- 20.2% azalmışdır,
- 20% artmışdır
- dəyişməmişdir

357. 2005-2009-cu illərdə kiçik sahibkarlıq subyektinin ayaqqabı istehsalı üzrə aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

İllər	Ayaqqabı istehsalı, ədəd
2005	200
2006	300
2007	100
2008	400
2009	900

Bu məlumatlara əsasən dinamika sırasının növünü müəyyən edin:

- tsiklik,
- an
- ✓ fasiləli,
- qısamüddətli
- müşahidə olunmayan,

358. Mart ayının birinci 10 günlüyü üzrə məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Günlər	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Məhsul istehsalı, ədəd	80	79	84	88	80	81	78	77	82	83

Beş səviyyəli sürüşkən orta kəmiyyətlə sıranı hamarlaşdırarkən ilk səviyyə nəyə bərabər olacaqdır?

- √ 82.2
- 83.2
- 81.2
- 82.1
- 80.2

359. 2006-2011-ci illərdə mülkiyyət növləri üzrə müəssisələrin sayı haqqında aşağıdakı məlumatlar verimişdir. (yanvarın 1-ə)

İllər	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Müəssisələrin sayı, vahid	1845	4556	5458	6690	8057	8105

Bu dinamika sırasının hansı növünə aiddir.

- √ an
- fasiləli
- siyahıyaalma
- birdəfəlik
- tsiklik

360. 2007-ci illə müqayisədə Ümumi Daxili Məhsulun artım sürəti verilmişdir: 2007-100, 2008-1.35, 2009-0.8, 2010-1.2. Bunlara əsasən 2009-cu illə müqayisədə 2010-cu ildə Ümumi Daxili Məhsulun dinamikasını hesablayın:

- 0.2
- 18994
- √ 1.5
- 20090
- 2.6

361. Pərakəndə ticarətdə əmtəə ehtiyatları haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: 2005-ci ilin 1 yanvarına - 6, 2005-ci ilin 1 aprelinə - 5, 2005-ci ilin 1 avqustuna - 4, 2005-ci ilin 1 sentyabrına -5, 2006-cı ilin 1 yanvarına - 8 Bu məlumatlara əsasən 2005-ci il üzrə ehtiyatların orta həcmi hesablayın:

- 42068
- 42040
- 5.0
- 42009
- √ 5.4

362. Hesabat dövrünün yanvar –mart ayları üzrə əsas artım əmsalları 1.2; 0.9; 1.1; verilmişdir . mart ayının silsiləvi artım əmsalını hesablayın.

- √ 1.22
- 0.75
- 0.82
- 0.92
- 1.19.

363. Əhalinin gəlirlərinin həcmi silsiləvi qaydada hesablanmış dəyişməsi belə olmuşdur. 2009-120%, 2010-80%, 2011-125%. Bu məlumatlara əsasən 2008-cı illə müqayisədə 2011-ci ildə əhalinin gəlirlərinin həcmi dəyişməsinin hesablayın.

- √ 1.2
- 42064
- 0.5
- 42125
- 45658

364. Əhalinin istehlakının həcmninin əsas qaydada hesablanmış dəyişməsi belə olmuşdur. 2009-130%, 2010-80%, 2011-120%. Bu məlumatlara əsasən 2010-cu illə müqayisədə 2011-ci ildə əhalinin istehlakının həcmninin dəyişməsinin hesablayın.

- 42125
- 0.3
- 0.62
- ✓ 1.5
- 45658

365. v

1. Trend tənliyi aşağıdakı kimidir: $\bar{Y}_t = 32,5 + 4,6 \cdot t$ II üçün orta hesabla əlamət nə qədər dəyişər:

- 32,5 qədər artar;
- ✓ 4,6 qədər azalar;
- 32,5 qədər azalar;
- Dəyişməz
- 4,6 qədər artar;

366. 2013-cü il üzrə silsiləvi qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində məl əti (kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- ✓ 4
- 9.5
- 4.9
- 4.8
- 9.1

367. 2012-ci il üzrə silsiləvi qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində məl əti (kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- ✓ 4.2

- 9.1
- 9.5
- 4.9
- 4.8

368. 2011-ci il üzrə silsiləvi qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 4.3
- 9.5
- 4.8
- 9.1
- 3.6

369. 2013-cü il üzrə silsiləvi qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 3
- 6
- √ 2
- 8
- 4

370. 2012-ci il üzrə silsiləvi qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 3
- 6
- √ 2
- 8
- 4

371. 2011-ci il üzrə silsiləvi qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 3
- 6
- √ 2
- 8
- 4

372. Nisbi artım xarakterizə edir :

- √ Vaxt vahidində sıranın nisbi dəyişmə sürətini
- Vaxt vahidində dinamika sırasının səviyyəsinin orta hesabla neçə dəfə dəyişməsini
- Zamanda hadisənin inkişaf sürətini
- Sıranın səviyyəsinin dəyişmə intensivliyini
- Göstəricinin dəyişmə sürətini

373. Sentyabr ayının birinci 10 günlüyü üzrə toplanılan alma haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Günlər	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Toplanılan alma, t	8	9	7	8	8	6	6	9	10	11

Üç səviyyəli sürüşkən orta kəmiyyətlə sıranı hamarlaşdırarkən ilk səviyyə nəyə bərabər olacaqdır?

- √ 8
- 10
- 6
- 7

374. Yeddi səviyyə əsasında sürüşkən orta kəmiyyəti hesablayarkən birinci orta kəmiyyət sıranın neçənci səviyyəsi olacaqdır?

- birinci,
- ikinci.
- ✓ dördüncü,
- üçüncü,
- beşinci,

375. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- ✓ silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə vurduqda son dövrün əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə son dövrün əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır.
- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə vurduqda son dövrün əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə son dövrün əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə vurduqda son dövrün silsiləviqaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,

376. Qeyri-bərabər fasiləli an dinamika sırasının orta səviyyəsi orta kəmiyyətin hansı düsturu ilə hesablanır?

- ✓ xronoloji orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə,
- hesabi orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə,
- hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə,
- orta kvadratik uzaqlaşmanın sadə düsturu ilə.
- xronoloji orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə,

377. 2009-cu ildə enerji istehlakının 24 mln.kvt. saat, 2010-cu ildə 42 mln. kvt.saata olduğunu bilərək bir faiz nisbi artımın mütləq qiymətini hesablayın:

- ✓ 0.24
- 0.23
- 0.243
- 0.234
- 0.25

378. Orta kəmiyyətlərin hansından fasiləli dinamika sıralarında orta səviyyəni müəyyənləşdirmək üçün istifadə olunur:

- Kvadratik orta;
- Harmonik orta;
- Quruluş orta;
- ✓ Hesabi orta
- Həndəsi orta;

379. Fasiləli dinamika sırasının orta səviyyəsi hansı düsturla hesablanır:

- ✓ Hesabi orta kəmiyyət;
- Harmonik orta kəmiyyət
- Kvadratik orta kəmiyyət;
- Xronoloji orta kəmiyyət.
- Həndəsi orta kəmiyyət;

380. 2013-cü il üzrə əsas qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 8
- 2
- 3
- 6
- 4

381. 2012-ci il üzrə əsas qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 6
- 4
- 2
- 3
- 1

382. Vaxta görə zaman sıraları bölünürlər :

- √ an və fasiləli
- mütləq və nisbi
- orta və mütləq
- xüsusi və aqreqat
- bərabər və bərabər olmayan

383. 50 səviyyədə ibarət olan dinamika sırasında neçə beşillik sürüşkən orta kəmiyyət hesablamaq olar:

- √ 46
- 5
- 10
- 25
- 35

384. Məhsul istehsalı haqqında məlumatlar hər ayın əvvəlinə qeyri-bərabər fasilələrlə verilmişdirsə, orta məhsul istehsalı orta kəmiyyətin hansı düsturu ilə hesablanır?

- √ Xronoloji ortanın çəkili

- Harmonik ortanın sadə;
- Hesabi ortanın sadə;
- Həndəsi ortanın çəkili.
- Hesabi ortanın çəkili;

385. Əhalinin sayı haqqında məlumat ilin əvvəlinə və sonuna verilmişsə, əhalinin orta illik sayı orta kəmiyyətin hansı düsturu ilə hesablanır:

- ✓ Hesabi ortanın sadə;
- Harmonik ortanın sadə;
- Harmonik ortanın çəkili;
- Həndəsi ortanın çəkili.
- Hesabi ortanın çəkili;

386. Artım sürəti necə hesablanır?

- ✓ Sıranın səviyyələrinin nisbəti kimi;
- Sıranın səviyyələrinin fərqi kimi;
- Sıranın sonuncu və birinci səviyyəsinin fərqi kimi;
- Hər bir sonrakı səviyyədən birinci səviyyənin fərqi kimi
- Sıranın səviyyələri cəmi kimi;

387. Silsiləvi artım əmsalları: 1,03, 1,035, 1,03, 1,042-ə bərabər olarsa, orta artım sürətini hesablayın.

- 1.069
- 1.230
- ✓ 1.034
- 1.059
- 1.039

388. Verilənlərdən hansı dinamika sırasının ünsürlərinə aiddir

- ✓ sıranın səviyyəsi və vaxt anı
- sıranın səviyyəsi və cari dövr,
- vaxt anı və əsas dövr
- vaxt anı və cari dövr.
- sıranın səviyyəsi və əsas dövr,

389. Dinamika sırasının ümumi inkişaf meylini aşkar etmək üçün istifadə edilir:

- ✓ sürüşkən orta kəmiyyətdən, analitik hamarlaşdırma metodundan, fasilələrin iriləşdirilməsindən,
- sürüşkən orta kəmiyyətdən,
- fasilələrin iriləşdirilməsindən,
- dinamika sıralarının eyni əsasa gətirilməsindən
- mövsümlük indekslərindən

390. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- ✓ bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq silsiləvi qaydada hesablanır,
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti həm silsiləvi, həm də əsas qaydada hesablanır
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq orta illik nisbi artım əsasında hesablanır,
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq orta illik mütləq artım əsasında hesablanır.
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq əsas qaydada hesablanır,

391. Bərabər fasiləli an dinamika sırasının orta səviyyəsi orta kəmiyyətin hansı düsturu ilə hesablanır?

- ✓ xronoloji orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə,
- hesabi orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə,
- hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə,
- orta kvadratik uzaqlaşmanın sadə düsturu ilə.
- xronoloji orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə,

392. Verilənlərdən hansı ilə fasiləli dinamika sırasının orta səviyyəsi müəyyənləşdirilir?

- √ Hesabi orta;
- Xronoloji orta;
- Kvadratik orta;
- Kub orta.
- Harmonik orta;

393. Mütləq artımın müqayisə üçün əsas götürülmüş səviyyəyə nisbətindən alınan göstəriciyə nə ad verirlər?

- Artım sürəti;
- Mütləq artım;
- Korrelyasiya nisbəti;
- √ Nisbi artım;
- Koordinasiya əmsalı.

394. Dinamika sırasının səviyyəsi:

- √ Müəyyən tarixə və ya zaman anına göstəricinin qiymətidir;
- Göstəricinin orta səviyyəsidir.
- Göstəricilərin siyahısıdır;
- Göstəricilərin nisbətidir;
- Məcmuda variasiya edən əlamətin müəyyən qiymətidir;

395. 2013-cü il üzrə 1 faiz nisbi artımın mütləq qiymətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində məl əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 0.44
- √ 0.50
- 0.47
- 0.46
- 0.48

396. 2013-cü il üzrə əsas qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 18.2
- 9.5
- 14.8
- 9.1
- 13.6

397. 2012-ci il üzrə əsas qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 13.6
- 9.1
- 9.5
- 9.8
- 14.8

398. 2013-cü il üzrə silsiləvi qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 1.04
- 1.031
- 1.182
- 1.048

- 1.136

399. 2012-ci il üzrə silsiləvi qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 1.182
- 1.031
- √ 1.042
- 1.136
- 1.048

400. 2011-ci il üzrə silsiləvi qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 1.182
- 1.031
- √ 1.043
- 1.136
- 1.045

401. 2013-cü il üzrə əsas qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 1.045
- 1.031
- √ 1.182
- 1.136
- 1.041

402. 2012-ci il üzrə əsas qaydada artım sürətini hesablayın

**2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkiddə) istehsalı**

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- √ 1.136
- 1.031
- 1.087
- 1.045
- 1.041

403. Birinci rüblə müqayisədə 2-ci rübdə vergi daxilolmalarının həcmi 10%, 3-cü rübdə isə 15% artmışdırsa 2-ci rüblə müqayisədə 3-cü rübdə vergidaxilolmalarının necə dəyişildiyini müəyyən edin:

- √ 4,5% artmış;
- 4,4% azalmış;
- 20% artmış;
- 5% azalmış;
- 4,5% azalmış

404. Birinci rüblə müqayisədə 2-ci rübdə vergi daxilolmalarının həcmi 10% artmış, 3-cü rübdə isə 5% azalmışdırsa 2-ci rüblə müqayisədə 3-cü rübdə vergidaxilolmalarının necə dəyişildiyini müəyyən edin:

- 15% artmış;
- 5% azalmış;
- √ 13,6% azalmış
- 13,6% artmış;
- 5% azalmış;

405. Orta artım sürəti göstəricisini hesablamaq üçün istifadə olunur:

- Çəkili hesabi orta kəmiyyət;
- Sadə hesabi orta kəmiyyət;
- Çəkili harmonik orta kəmiyyət
- √ Həndəsi orta kəmiyyət
- Sadə harmonik orta kəmiyyət

406. Sıranın səviyyələrinin cəminin 150, sıranın sayının 10 olduğunu bilərək a0 parametrisini müəyyən edin.

- 160
- 140
- √ 15
- 1500
- 0.07

407. b

1. Aşağıdakı məlumatlar əsasında 2009-cu il üçün 1 % nisbi artımın mütləq qiymətini hesablayın:

İl	Məhsul istehsalı
2004	12
2005	15
2006	15
2007	16
2008	19
2009	20
2010	22

- 0.29
- 0.5
- ✓ 0.19
- 1.9
- 0.85

408. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə vurduqda cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır
- silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır
- ✓ əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə əsas dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə əsas və cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,

409. Orta mütləq artımı həm silsiləvi mütləq artımlar, həm də sıranın son səviyyəsinin ilk səviyyədən fərqi əsasında hesabladıqda verilən variantlardan hansı doğrudur?

- nəticələr müxtəlif olacaqdır,
- nəticə olmayacaqdır,
- bir nəticə digərinə səbəb olacaqdır
- bir nəticə digərini inkar edəcəkdir,
- ✓ nəticələr eyni olacaqdır,

410. Interpolyasiya nə deməkdir?

- Dinamika sırasının əsas inkişaf meyli;
- Əlaqənin sıxlığının ölçülməsi
- Olan məlumatlar əsasında dinamika sırasının əvvəlində çatışmayan qiymətlərin tapılması;
- ✓ Dinamika sırası daxilində çatışmayan məlumatların tapılması;
- Proqnoz qiymətinin hesablanması;

411. Ekstrapolyasiya nə deməkdir?

- Olan məlumatlar əsasında dinamika sırasının əvvəlində çatışmayan qiymətlərin tapılması;
- ✓ Proqnoz qiymətinin hesablanması;
- Əlaqənin sıxlığının ölçülməsi
- Dinamika sırası daxilində çatışmayan məlumatların tapılması;
- Dinamika sırasının əsas inkişaf meyli

412. Dinamika sırasının daxilində naməlum səviyyələrinin müəyyənləşdirilməsi necə adlanır:

- Retropoyasiya;
- Asimetriya;
- ✓ Interpolyasiya;
- Ekstrapolyasiya;
- Eksses;

413. Əgər öyrənilən hadisənin sabit nisbi artımla yüksəlməsini fərz etsək, dinamika sıralarını analitik hamarlaşdırmaq üçün hansı tənlikdən istifadə etmək lazımdır;

- Xətti;
- Hiporbola;
- Üstlü
- Eksponent;
- ✓ Parabolanın II qaydası;

414. Əgər hadisənin sabit mütləq artımla yüksəlməsi imkanı varsa dinamika sırasını analitik hamarlaşdırma üçün hansı tənlikdən istifadə məqsədəuyğundur:

- Hiporbola;
- Üstlü
- Parabolanın II qaydası;
- ✓ Xətti;
- Eksponent;

415. I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. A məhsulu üzrə fərdi fiziki həcm indeksini hesablamalı

Məhsul növləri	Məhsul buraxılışı, eded		Bir ədədin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 105
- 97
- 102
- 125
- ✓ 120

416. I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. B məhsulu üzrə fərdi fiziki həcm indeksini hesablamalı

Məhsul növləri	Məhsul buraxılışı, eded		Bir ədədin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 105
- 120

- 102
- 97
- √ 125

417. I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. Fiziki həcmın aqreqat indeksini hesablamalı

Məhsul növləri	Məhsul buraxılışı, eded		Bir ədədin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 97.8
- √ 122.8
- 102.3
- 105.6
- 125.1

418. I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. A məhsulu üzrə fərdi qiymət indeksini hesablamalı

Məhsul növləri	Məhsul buraxılışı, eded		Bir ədədin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 125
- 102
- 97
- 120
- √ 105

419. I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. B məhsulu üzrə fərdi qiymət indeksini hesablamalı

Məhsul növləri	Məhsul buraxılışı, eded		Bir ədədin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 120
- 102
- 105
- 125

420. I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və I ədədin buraxılış qiyməti verilmişdir. Paaşenin Aqreqat qiymət indeksini hesablamalı

Məhsul növləri	Məhsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- √ 100.4
- 105.6
- 122.8
- 97.8
- 102.3

421. Harmonik orta qiymət indeksində çəki rolunda çıxış edir:

- √ hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
- cari dövrün qiymətlərilə əsas dövrdəki mal dövriyyəsi,
- əsas dövrün qiymətləri.
- cari dövrün qiymətlərilə hesabat dövründəki mal dövriyyəsi
- əsas dövrdəki mal dövriyyəsi,

422. u

$\bar{p}_0 = 32.2 \text{ man}$, $\bar{p}_1 = 36,4 \text{ man}$ olduğunu bilərək, dəyişən tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

- 1.126
- 1.023
- 1.32
- 1.125
- √ 1.130

423. Aşağıda verilənlərdən doğru olanı göstərin:

$$\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}, \frac{\sum p_2 q_1}{\sum p_0 q_1}, \frac{\sum p_3 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

- √ sabit çəkilərlə əsas qiymət indeksləri;
- silsiləvi qaydada qiymət indeksləri.
- dəyişən çəkilərlə silsiləvi qiymət indekslər
- dəyişən çəkilərlə əsas qiymət indeksləri;
- dəyişən çəkilərlə qiymət indeksləri;

424. 2007-2010-cu illər üzrə xarici dövlət borcunun dəyişmə tempi aşağıdakı cədvəldə verilmişdir.

İllər	Silsiləvi qaydada xarici ticarət dövriyyəsinin dəyişmə tempi
2007	-
2008	0.987
2009	1.235
2010	0.567

Bu məlumatlara əsasən 2007-ci illə müqayisədə 2010-cu ildə xarici dövlət borcunun dəyişmə tempini hesablayın.

- √ 30.9% azalmışdır,
- 30.9% artmışdır
- 30% azalmışdır,
- 40% artmışdır,
- dəyişməmişdir

425. tekstil sənayesinin bir firmasının iki növ məhsulunun həcmi və qiyməti haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsulun növləri	Məhsul buraxılışı, ədəd		Bir ədədin buraxılış qiyməti, manat	
	fevral	mart	fevral	mart
A	2000	1000	4.0	5.0
B	3000	2000	7.0	6.0

Bu məlumatlara əsasən hər iki növ məhsul üzrə mal dövriyyəsinin dəyişməsinə hesablayın

- dəyişməmişdir
- 43.5% azalmışdır,
- 41% azalmışdır,
- 34.4% artmışdır
- √ 41.4% azalmışdır,

426. 2009 və 2010-cu illər üzrə avtomobil sənayesinin bir müəssisəsinin iki növ məhsulu haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsulun növləri	Məhsul buraxılışı, ədəd		Bir ədədin buraxılış qiyməti, min manat	
	2009	2010	2009	2010
A	500	-	10	15
B	100	-	20	15

Bu məlumatlara əsasən hər iki növ məhsul üzrə qiymətin orta hesabla dəyişməsinə hesablayın

- 18.2
- √ 1.28
- 1.27
- 1.02
- 1.08

427. Bu məlumatlara əsasən hər iki məhsul üzrə qiymətin orta hesabla dəyişməsinə hesablayın:

Şirkətin məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsul növləri	2010-cu ildə məhsul istehsalı, mln. manat	2010-cu ildə istehsal edilmiş məhsulun həcmi, d'd	2009-cu ilə nisbətən 2010-cu məhsul vahidinin qiymətinin dəyişməsi, %
A	1500	200	+50.0
B	2000	300	-20.0

- 2.4% azalmışdır,
- 2.0% azalmışdır
- 1.2% azalmışdır,
- ✓ dəyişməmişdir,
- 2.3% artmışdır,

428. Bu məlumatlara əsasən firmanın mal dövriyyəsinin həcmiminin mütləq ifadədə dəyişməsini hesablayın:

Firmanın iki növ məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsulun növləri	Məhsul buraxılışı, ədəd		Bir ədədin buraxılış qiyməti, manat	
	iyun	iyul	iyun	iyul
A	200	100	3.0	8.0
B	300	200	4.0	6.0

- 350
- ✓ 200
- 300
- 250
- 100

429. Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir. Məhsulun ümumi fiziki həcm indeksini hesablayın:

Məhsulun növü	Istehsala ümumi məsrəflər, min man		Fərdi fiziki həcm indeksləri
	I rüb	II rüb	
A	20	23,0	1,1
B	30	32,1	1,2

- 1.423
- ✓ 1.16
- 1,153
- 1.15
- 1.102

430. n

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir

Məhsulun növü	İstehsalat ümumi məsəflər, min man		Fərdi fiziki həcm indeksləri
	I rüb	II rüb	
A	10	13,0	1,1
B	20	22,0	1,2

Məhsulun ümumi fiziki həcm indeksini hesablayın:

- √ 1.16
- 1.13
- 1.12
- 1.15
- 1.14

431. Əsas dövrlə müqayisədə cari dövrdə firmanın mal dövriyyəsinin 5% azaldığını, əsas dövrdə satışın həcmi 6 mln. manat olduğunu bilərək firmanın cari dövrdə satışının həcmi hesablayın:

- 42252
- √ 5.7
- 42221
- 5.0
- 4.2160

432. Şəhərin iki mağazasında süd satışının dinamikası aşağıdakı göstəricilərlə xarakterizə olunur: Quruluş dəyişikliyi qiymət indeksini hesablayın:

Mağazaların №-si	Aprel		Avqust	
	Miqdarı, l	l l-in qiyməti	Miqdarı, l	l l-in qiyməti
1	200	2,0	180	2,5
2	190	3,0	200	3,0

- √ 101,6%;
- 108%;
- 107
- 97%;
- 93%;

433. Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə qiymətlər 15% yüksələr, satılmış məhsulun həcmi 5% azalarsa, əmtəə dövriyyəsi necə dəyişər?

- dəyişməz.
- 10% azalar;
- √ 9% artar;
- 10% artar;
- 15% azalar;

434. Sabit tərkibli indeks 1,18-ə, quruluş dəyişikliyi indeksi 1,07-yə bərabər olarsa, dəyişən tərkibli indeksi hesablayın.

- 42370
- 4.2
- 42156
- √ 1.26
- 10959

435. Firmanın hesabat dövründəki mal dövriyyəsinin həcmnin 60 mln. manat, əsas dövrdəki mal dövriyyəsinin həcmnin 55 mln manat olduğunu bilərək firmanın mal dövriyyəsinin dəyişməsinə hesablayın:

- dəyişməmişdir.
- √ 9% artmışdır,
- 20% azalmışdır,
- 12% azalmışdır,
- 12% artmışdır,

436. m

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir

Məhsulun növü	İstehsalat ümumi məsrəflər, min man		Fərdi fiziki həcm indeksləri
	I rüb	II rüb	
A	10	13,0	1,1
B	20	22,0	1,2

Ümumi məsrəflər indeksini hesablayın:

- 1.21
- 1.18
- √ 1.16
- 1.02
- 1.13

437. Hesabat dövründə məhsul buraxılışının həcmnin 1,2 dəfə, işçilərin sayının 12% yüksəlməsini bilərək, əmək məhsuldarlığının dəyişməsinə hesablayın:

- √ 1.071
- 0.087
- 0.073
- 1.079
- 1.081

438. Laspeyres indeksi 104,2-ə, Paşə indeksi isə 106,3 - ə bərabər olduğu halda Fişer indeksini hesablayın :

- 117.77
- 113.5
- 107.7
- √ 105.24
- 107.15

439. h/

Aylar üzrə yağıntının miqdarı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Aylar	Yağıntının miqdarı
Aprel	1000
May	500
İyun	300
İyul	100

İyun üçün silsiləvi indeksi hesablayın :

- 15 %
- ✓ 60 %
- 50 %
- 40 %
- 30 %

440. j.

Aylar üzrə yağıntının miqdarı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Aylar	Yağıntının miqdarı
Aprel	1000
May	500
İyun	300
İyul	100

May üçün silsiləvi indeksi hesablayın :

- 15 %
- 30 %
- ✓ 50 %
- 40 %
- 10 %

441. Əmtənin qiyməti ilin əvvəlində 25% artmış, ilin sonunda isə 20% aşağı enmişdir. İlin əvvəli ilə müqayisədə ilin sonunda əmtənin qiymət indeksini müəyyən edin:

- 5% təşkil etmişdir;
- 1, 5 dəfə dəyişmişdir
- ✓ 100% təşkil etmişdir;
- 120% təşkil etmişdir;
- 125% təşkil etmişdir;

442. Əmtənin qiyməti ilin əvvəlində 10% artmış, ilin sonunda isə 25% aşağı enmişdir. İlin əvvəli ilə müqayisədə ilin sonunda əmtənin qiyməti necə dəyişilmişdir:

- ✓ 17,5% azalmış;
- 17,5% artmış;
- 1, 5 dəfə dəyişmişdir;
- 15% artmış;
- 15% azalmış;

443. Ötən illə müqayisədə əmtəə dövriyyəsinin dəyərinin həcmi 20% atmış, fiziki həcmi isə 25% azalmışdırsa, qiymətlər necə dəyişilmişdir:
- √ 60% artmış;
 - 45% artmış;
 - 1,25 dəyişmişdir;
 - 5% azalmış;
 - 60% azalmış
444. Dəyişən tərkibli qiymət indeksi 2 % azalmış, sabit tərkibli qiymət indeksi 5 % artmışdırsa, quruluşun dəyişilməsi indeksini hesablayın (0,1 dəqiqliyi ilə).
- 3 % artar
 - 4 % azalar;
 - 3 % artar;
 - 7 % artar;
 - √ 7 % azalar;
445. Dəyişən tərkibli indeks 0,85-ə, quruluş dəyişikliyi indeksi 1,05-ə bərabər olarsa, sabit tərkibli indeksi hesablayın
- 0.89
 - 44197
 - √ 0.81
 - 0.65
 - 45658
446. Bir şirkətin əsas dövrdə iki növ məhsul üzrə əsas dövrün qiymətləri ilə mal dövriyyəsi 120 mln. manat, 100 mln. manat, onların fərdi qiymət indeksləri müvafiq olaraq 1.2 v. 0.8 olarsa hər iki növ məhsul üzrə qiymətin dəyişməsinə hesablayın:
- 12 mln. manat azalmışdır,
 - dəyişməmişdir.
 - √ 1.8% artmışdır,
 - 1.8% azalmışdır,
 - 12 mln. manat artmışdır
447. Firmanın mal dövriyyəsinin 20% artdığını, əsas dövrdəki mal dövriyyəsinin həcmi 80 mln. manat olduğunu bilərək, cari dövrdəki mal dövriyyəsinin həcmi hesablayın:
- √ 96 mln. manat,
 - 91 mln. manat.
 - 98 mln. manat
 - 92 mln manat,
 - 80 mln manat,
448. Əsas dövrlə müqayisədə cari dövrdə firmanın mal dövriyyəsinin 20% azaldığını, cari dövrdə satışın həcmi 8 mln. manat olduğunu bilərək firmanın əsas dövrdə satışının həcmi hesablayın:
- √ 10
 - 42255
 - 42256
 - 12
 - 11
449. Uzunmüddət istehlak əşyalarının satışı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Bu məlumatlar əsasında Laspeyres qaydası ilə qiymət indeksini hesablayın:

Əmtələr	Faktiki qiymətlərdə əmtəə satılmışdır, min man		Əsas dövrlə nisbətən qiymətlərin dəyişməsi
	Əsas dövr	Hesabat dövrü	
A	25	33	1,10
B	35	48	1,20

- 1,20;
- 1,15;
- 1,250;
- ✓ 1,158;
- 1.11

450. İstehsal məsrəflərinin əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə 12% yüksəlməsi, məhsulun maya dəyərini isə 20% aşağı düşməsi nəticəsində məhsul vahidinin fiziki həcmi necə dəyişər?

- 78% azalar;
- 8% artar
- ✓ 40% artar;
- 8 % azalar;
- 90% azalar;

451. İki müəssisə üzrə eyni növlü məhsulun istehsalı üzrə aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Dəyişən tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müəssisənin №-si	Məhsulun həcmi, ədəd		Məhsul vahidinin maya dəyəri, man	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
	1	500	620	80
2	1000	980	75	90

- 1,228;
- 1.015
- ✓ 1,224;
- 1,075;
- 1,500;

452. Hesabat dövründə bir neçə növ məhsul istehsalına faktiki məsrəflər və bu məhsulun maya dəyərini fərdi indeksləri haqqında məlumat verildikdə məhsulun maya dəyərini orta dəyişməsinə müəyyənləşdirmək üçün hansı indekslərdən istifadə etmək lazımdır:

- ✓ Harmonik orta;
- Hesabi orta
- Sabit tərkibli;
- Dəyişən tərkibli;
- Aqreqat;

453. Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə məhsulun fiziki həcmi 25% yüksəlməsi məhsul vahidinin maya dəyərini 20% aşağı düşməsi halında məhsul istehsalına ümumi məsrəflər necə dəyişər:

- 25% azalar;
- 20% azalar;
- 25% yüksələr;
- 5 % yüksələr;
- ✓ Dəyişməz

454. Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə əmtəənin qiymətinin 10% yüksəldiyin satılmış əmtəələrin quruluşunun isə bu dövr ərzində dəyişmədiyi bilərək orta qiymət indeksini nəyə bərabər olduğunu tapın:

- ✓ 1,1;

- 1,2;
- 0,9;
- 1,0;
- 1.5

455. Aşağıdakı məlumatlar əsasında sabit tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müəssisənin №-si	Məhsulun həcmi, ədəd		Məhsul vahidinin maya dəyəri, man	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	500	620	80	100
2	1000	980	75	90

- ✓ 1,220;
- 1,075;
- 1.015
- 1,224;
- 1,500;

456. Əsas dövrün faktiki əmtəə dövriyyəsi və bir neçə növ əmtəənin satışının fiziki həcmnin fərdi indeksləri haqqında məlumatların olduğu halda məhsulun fiziki həcmnin ümumi dəyişməsinə müəyyənləşdirmək üçün hansı indeksdən istifadə etmək lazımdır:

- Dəyişən tərkibli;
- Sabit tərkibli
- ✓ Orta hesabı;
- Aqreqat;
- Orta harmonik;

457. Əgər dəyişən tərkibli indeks 1,26-ya, quruluş dəyişmələri indeksi isə 1,05-ə bərabədirsə, sabit tərkibli indeks nəyə bərabərdir:

- ✓ 1,2;
- 1.05
- 1,32;
- 0,95;
- 1,25;

458. Mal (əmtəə) dövriyyəsi indeksi 123,3-ə, qiymət indeksi 100,4-ə bərabərdir. Fiziki həcm indeksini hesablamalı.

- ✓ 122.8
- 123.8
- 97.8
- 105.6
- 100.4

459. Fiziki həcm indeksi 122,8-ə, mal (əmtəə) dövriyyəsi indeksi 123,3-ə bərabərdir. Qiymət indeksini hesablamalı.

- 97.8
- 123.3
- ✓ 100.4
- 120.8
- 105.6

460. 2012 - ci ilə nisbətən 2013-cü ildə firmanın istehsal etdiyi məhsulun həcmnin 20% artdığını, əmək məhsuldarlığının 20% azaldığını bilərək, işçilərin sayının dəyişməsini hesablayın

- 25% azalar
- dəyişməz
- ✓ 50% artar
- 50% azalar

- 25% artar

461. Cari ilin II rübündə ticarət müəssisəsində A növ məhsul satışının həcmi 300 min manat, B növ məhsulun satışının həcmi isə 200 min manat olmuşdur. Həmin ilin II rübə nisbətən III rübündə satılmış məhsul vahidinin qiyməti A növ məhsul üzrə 2% artmış, B növ məhsul üzrə isə 2% aşağı düşmüşdür. Hər iki növ məhsul üzrə qiymətin orta hesabla dəyişməsini hesablayın

- 14611
- 1.014
- ✓ 1.004
- 1.005
- 42095

462. Hesabat dövründə ticarət dövriyyəsi əsas dövrlə müqayisədə 15% artmış, qiymətlər bu dövrdə 20% yüksəlmişdir. Satılmış məhsulun həcmi necə dəyişmişdir?

- ✓ .96
- 1.04
- 1.05
- .9
- .7

463. Harmonik orta qiymət indeksində çəki rolunda çıxış edir:

- ✓ hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
- əsas dövrdəki mal dövriyyəsi,
- əsas dövrün qiymətləri.
- cari dövrün qiymətlərilə əsas dövrdəki mal dövriyyəsi,
- cari dövrün qiymətlərilə hesabat dövründəki mal dövriyyəsi

464. Hesabi orta qiymət indeksində indeksləşən kəmiyyət rolunda çıxış edir:

- ✓ fərdi qiymət indeksi
- əsas dövrün mal dövriyyəsi.
- cari dövrün qiyməti,
- hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
- əsas dövrün qiyməti,

465. Hesabi orta qiymət indeksində çəki rolunda çıxış edir:

- ✓ əsas dövrün qiymətlərilə hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
- əsas dövrün qiymətləri.
- cari dövrün qiymətlərilə əsas dövründəki mal dövriyyəsi,
- cari dövrün qiymətlərilə hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
- əsas dövrün qiymətlərilə əsas dövrdəki mal dövriyyəsi,

466. Ticarət nöqtəsi bir adda əmtəə satır. Natural ifadədə satılmış məhsulun dinamikası öyrənilir. Bunun üçün qurulan indeks necə adlanır?

- ✓ Fərdi;
- Ümumi;
- Keyfiyyət göstəricisi indeksi;
- Həcm göstəricisi indeksi
- Qruplu;

467. Məhsulun maya dəyəri hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə 10% yüksəlsə, istehsal olunan məhsulun həcmi 7% azalarsa, istehsala məsrəf indeksi bərabər olar:

- ✓ 1.023
- 1.032
- 1.032
- 1.187
- 1.012

468. Məhsul istehsalına məsrəf indeksi 1,033-ə, məhsulun fiziki həcmi indeksi – 1,005-ə bərabədirsə, maya dəyəri indeksi nəyə bərabərdir?

- √ 1,028;
- 0,968;
- 1,038;
- 1.022
- 0,973;

469. İndekslər təsnifatlaşdırılır:

- √ qurulma formalarına görə;
- ölçü vahidlərinə görə;
- müqayisə bazasına görə
- sürətlərinə görə
- çəkirlərinin növlərinə görə;

470. Hesabat dövründə ticarət dövriyyəsi əsas dövrlə müqayisədə 10% artmış, qiymətlər bu dövrdə 22% yüksəlmişdir. Satılmış məhsulun həcmi necə dəyişmişdir?

- √ 0,9;
- 1,05;
- 1,00;
- 1.01
- 0,8;

471. Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Sabit tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müessisənin nömrəsi	Məhsulun həcmi		Məhsul vahidinin maya dəyəri man.	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	500	620	80	100
2	1000	980	75	90

- √ 1,220;
- 1,124;
- 1,122;
- 1.075
- 1,450;

472. Əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə qiymətlər 10% yüksələr, satılmış əmtənin həcmi 20% azalarsa, mal dövriyyəsi:

- √ 12% azalar
- 12% artar
- 18% azalar
- 10% artar
- 8% azalar

473. Əgər məhsulun qiyməti 20% artmış, istehsal olunmuş məhsulun həcmi 20% azalmışsa, əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə istehsal olunmuş məhsulun dəyəri necə dəyişər?

- √ 96,0 %;
- 102%;
- 97%;
- 1.01
- 100%;

474. Əgər məhsulun fiziki həcmi 20% azalmış, məhsulun dəyəri isə 15% yüksəlmişsə, qiymət indeksi nəyə bərabərdir?

- √ 144%;
- 92%;
- 78%;
- 1
- 70%;

475. Əgər faktiki qiymətlərdə məhsulun dəyəri 10% yüksəlmiş, qiymət indeksi 120% təşkil etmişsə, məhsulun fiziki həcm indeksi nəyə bərabər olar?

- √ 92%;
- 132%;
- 112%;
- 1.01
- 109%;

476. Əgər məhsulun fiziki həcmi 5 % azalmış, məhsulun dəyəri isə 9 % yüksəlmişsə, qiymət indeksi nəyə bərabərdir?

- √ 1.15
- .87
- 67%;
- 1.12
- 75%;

477. Əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə qiymətlər 15 % yüksələr, satılmış əmtəənin həcmi 5% azalarsa, mal dövriyyəsi:

- √ 9 % artar
- 15% azalar
- 10% artar
- 20% artar
- 5% azalar

478. Əgər dəyişən tərkibli indeks 112 % sabit tərkibli indeks 95 %-ə bərabər olarsa quruluş dəyişmələri indeksi nəyə bərabərdir?

- √ 1.18
- .85
- 1.32
- 1.23
- 1.06

479. Hesabat dövründə məhsul buraxılışının həcmi 1,4 dəfə, işçilərin sayının 5% yüksəlməsini bilərək, əmək məhsuldarlığının dəyişməsinə hesablayın:

- √ 33,3%;
- 17,1%;
- 15,6%;
- .4
- 22,1%;

480. Məhsulun fiziki həcmi 10% azalmış, məhsulun dəyəri isə 20% yüksəlmişsə, qiymət indeksi necə dəyişər?

- √ 133 %;
- 92 %;
- 120 %;
- 1.15
- 70 %;

481. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- √ sabit tərkibli indeks indeksləşdirilən kəmiyyətin dəyişməsinin təsirini xarakterizə edir,

- sabit tərkibli indeks indeksləşdirilən kəmiyyətin ölçü vahidini ifadə edir
- sabit tərkibli indeks heç bir amilin təsirini göstərmir,
- sabit tərkibli indeks quruluş tərkibli indeksin alt göstəricisidir.
- sabit tərkibli indeks quruluş amilinin təsirini xarakterizə edir

482. Hansı indeks indeksləşdirilən əlamətin dəyişməsinə müəyyən etməyə imkan verir?

- ✓ sabit tərkibli indeks,
- dəyişən tərkibli indeks,
- dəyişən və quruluş tərkibli indeks,
- quruluş tərkibli indeks.
- sabit və quruluş tərkibli indeks,

483. Firmanın mal dövriyyəsinin 20% azaldığını, hesabat dövründəki mal dövriyyəsinin həcmi 100 mln. manat olduğunu bilərək, əsas dövrdəki mal dövriyyəsinin həcmi hesablayın:

- 80 mln. manat,
- 112 mln manat,
- 120 mln manat,
- ✓ 125 mln. manat,
- 210 mln manat.

484. Dəyişən tərkibli fiziki həcm indeksinə hansı amillər təsir göstərir?

- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və tələbin quruluşunun dəyişməsi,
- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və təklifin quruluşunun dəyişməsi.
- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və məsrəfinin quruluşunun dəyişməsi,
- ✓ istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və qiymətin quruluşunun dəyişməsi,
- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və qiymətin quruluşunun dəyişməməsi,

485. Dəyişən tərkibli indeks 118%-ə quruluş dəyişikliyi indeksi 107 % -ə bərabər olarsa, sabit tərkibli indeksi hesablayın.

- 119.
- ✓ 110;
- 115;
- 117;
- 111;

486. Avtonəqliyyat müəssisəsi üzrə yüklərin daşınması haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Bu məlumatlara əsasən yük daşımalarının orta aylıq artım sürətlərini hesablayın:

	Yanvar	Fevral	Mart	Aprəl
Daşınmış yük, mln. man	35	40	42	50

- ✓ 112,6 %;
- 127 %;
- 117,5 %;
- 119 %.
- 115 %;

487. A əmtəsinin qiyməti 20% azalmışdır. Əgər satışdan əldə olunan pul vəsaiti əvvəlki kimi qalarsa, satılmış əmtənin miqdarının dəyişməsi neçə faiz təşkil edir:

- ✓ 25% artar;
- 20% artar;
- Dəyişməz;
- 20 % azalar;
- 25 % azalar;

488. Əmtəə dövriyyəsinin fiziki həcm indeksini qurmaq üçün satılmış məhsulun miqdarına hansı çəkini əlavə etmək lazımdır?

- Əmək məhsuldarlığını;
- ✓ Əmtəənin qiymətini;
- Maya dəyərini;
- İşçilərin sayını;
- Əmək tutumunu;

489. Əgər dəyişən tərkibli indeks – 128% sabit tərkibli indeks – 105%-ə bərabər olarsa quruluş dəyişmələri indeksi nəyə bərabərdir?

- 1.34
- ✓ 1.22
- 1.2
- 1.08
- 1.1

490. e

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0} \text{ ifadəsi nəyin düsturudur?}$$

- Dəyər indeksinin;
- ✓ Dəyişən tərkibli indeksin.
- Aqreqat qiymət indeksinin;
- Quruluş dəyişmələri indeksinin;
- Sabit tərkibli indeksin;

491. w

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum \frac{1}{i_p} p_1 q_1} \text{ indeksini qurmaq üçün hansı formadan istifadə olunur?}$$

- ✓ Harmonik;
- Aqreqat;
- Hesabi;
- Həndəsi;
- Fərdi

492. İndeksini qurmaq üçün hansı formadan istifadə olunur?

$$I_p = \frac{\sum i_q q_0 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

- Fərdi
- ✓ Hesabi;
- Həndəsi;
- Aqreqat;
- Harmonik;

493. q

$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$ indeksini qurmaq üçün hansı formadan istifadə olunur:

- Həndəsi;
- Hesabi;
- ✓ Aqrekat;
- Harmonik;
- Fərdi

494. Bölgü sırasının hesabi ortası 5 - ə bərabər olduğu halda a - nın qiymətini tapın:

x	f
2	4
4	7
A	8
8	1

- 11
- 6
- ✓ 7
- 5
- 3